

Självständigt arbete på grundnivå

Independent degree project – first cycle

Sociologi

Sociology

Svenska turister i Thailand

En studie om riskuppfattning, riskförståelse & riskagerande

Mona Hjort & Charlott Bäverholt

Mittuniversitetet

MID SWEDEN UNIVERSITY

Campus Härnösand Universitetsbacken 1, SE-871 88. Campus Sundsvall Holmgatan 10, SE-851 70 Sundsvall.
Campus Östersund Kunskapens väg 8, SE-831 25 Östersund.
Phone: +46 (0)771 97 50 00, Fax: +46 (0)771 97 50 01.

MITTUNIVERSITETET

Institutionen för Samhällsvetenskap

Examinator: Erna Danielsson, Erna.Danielsson@miun.se

Handledare: Jonny Bergman, Jonny.Bergman@miun.se

Författare: Charlott Bäverholt, chba1201@student.miun.se

Författare: Mona Hjort, mohj1200@student.miun.se

Utbildningsprogram: Risk- och krishanteringsprogrammet, 180 hp

Huvudområde: Sociologi

Termin, år: VT, 2015

FÖRORD

Vi vill tacka vår handledare Jonny Bergman som under studiens gång gett oss värdefulla och kryptiska råd. Vi vill även tacka alla deltagare i studien, Karlssons Hotell i Patong för er gästvänlighet och Kimberly-Clark Corporation för era produkter som varit till stor hjälp under vistelsen i Thailand. Sist men inte minst vill vi tacka varandra för all stöttning och ett riktigt bra samarbete.

Charlott Bäverholt och Mona Hjort

Karlsängen, Vätö 2015-05-26

ABSTRACT

Syftet med studien är att skapa en förståelse kring hur svenska turister ser på risker när de befinner sig i Thailand. Studien undersöker hur turisterna uppfattar och förhåller sig till risker, hur den egna riskhanteringen ser ut samt vilka förväntningar som finns på svenska och thailändska myndigheter under vistelsen i Thailand. Induktiv etnografi har använts som metod för att samla in det empiriska materialet i form av intervjuer och observationer. En hermeneutisk vetenskapssyn har präglat arbetet och ligger till grund för valet av den teoretiska referensramen. Idealtypsläran har spelat en stor roll under skapandet av egna idealtyper i analysen av resultatet där teorier kring riskförståelse, riskuppfattning och riskagerande även fungerat som teoretisk referensram. Resultatet visar att merparten av deltagarna inte ser några risker under sin semester i Thailand. Att resa försäkrad kan upplevas som en självklarhet, trots det valde ungefär en tredjedel av de medverkande att resa utan försäkring. Observationerna har visat på att många turister har ett riskfyllt agerande gällande alkohol och trafik.

Nyckelord: Thailand, Turister, Riskuppfattning, Riskagerande, Idealtyper.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING.....	1
1.2 Syfte och frågeställningar.....	1
2. TIDIGARE FORSKNING	2
2.1 Olika turisttyper och deras koppling till risk.....	2
2.2 Riskuppfattning	3
2.3 Hur turism påverkas av risker	5
2.4 Egen riskhantering.....	6
2.5 Risker i den Thailändska trafiken.....	6
2.6 Sammanfattning	7
3. TEORIRAM	7
3.1 Verstehen & idealtypslära	7
3.2 Riskförståelse, riskuppfattning och riskagerande.....	9
3.3 Sammanfattning	11
4. METOD.....	12
4.1 Induktiv etnografi.....	12
4.1.1 Författarnas roll	14
4.2 Urval och insamling av empiri	14
4.2.1 litteratursökning	14
4.2.2 Intervjuer och intervjuguide	15
4.2.3 Urval och mättnad	16
4.2.4 Observationer	19
4.3 Etiska överväganden	20
4.3.1 De forskningsetiska huvudkraven	20
4.3.2 Konsekvenser	22
4.4 Trovärdighet	23
4.5 Analysmetod.....	25
5. RESULTAT	27
5.1 Riskförståelse	28
5.2 Egen riskhantering.....	29
5.3 Förväntningar på myndigheter	30

5.4 Riskagerande	31
5.4.1 Trafik.....	31
5.4.2 Alkohol.....	32
5.4.3 Strand	33
5.5 Sammanfattning	34
6. ANALYS	34
6.1 Våra idealtyper	34
6.2 Motivationsfaktorer.....	36
6.3 Vilka är villiga att utsätta sig för risk?	37
6.4 Riskförståelse och idealtyperna.....	38
6.5 Uppfattar turister risker olika?	38
6.6 Vad är egentligen en risk i Thailand?.....	39
6.7 Är tsunamin glömd?	40
6.8 Sammanfattning	40
7 DISKUSSION OCH KONKLUSION.....	41
8 REFERENSER	43
9 APPENDIX	46
1. Intervjuguide	46

1. INLEDNING

Thailand är ett populärt resmål dit cirka 350 000 svenskar reser varje år (Duvhammar 2014). Bilden av Thailand som ges av resebolag framställer ofta landet som ett paradiset med vita stränder och klarblått vatten. Där finns god mat, trevliga människor och ett varmt klimat - allt man som semesterfirare kan tänkas önska sig. Phuket är Thailands största ö och har länge varit en favorit hos svenskar. Thailand beskrivs på följande sätt i en artikel från Dagens Nyheter (Goldhammer 2009):

“Solen är på väg ner i det Andamanska havet, sanden är ljummen. Det enda som hörs är vågorna som lojt sköljer in över stranden som sträcker sig åt bägge håll så långt ögat når. Långt där borta ser jag ett par som badar, annars är det helt öde.”

Men i bilden av den perfekta semestern ingår kanske inte alltid vilka risker som kan finnas i det område man besöker. Thailand är inte Sverige och det finns flera saker som kan göra att semestern inte blir som man tänkt sig. Rombo (2015) menar att det finns en rad saker att ta hänsyn till vid besök i Thailand. Bland annat beskrivs trafiken som annorlunda, risken är större att råka ut för en trafikolycka i Thailand än i Sverige. Han framhåller även vikten av att vaccinera sig vid sin resa.

Vi har båda rest till Thailand tidigare för semester och intresserar oss för vilka risker som finns där. Många svenskar har en relation till Thailand, med tanke på hur många som besöker landet varje år. Efter att ha läst flera forskningsartiklar om bland annat turism och riskuppfattning skapades ett intresse för att undersöka hur svenska turister i Thailand, Phuket, identifierar och förstår risker. Att bli sjuk eller drabbas av en olycka är kanske inte något som ingår i semesterplanen. Vi är intresserade av hur svenska turister hanterar detta och vad de har vidtagit för åtgärder för att förhindra oförutsedda händelser. Slutligen vill vi även undersöka vilken tilltro de svenska turisterna i Thailand har till svenska respektive thailändska myndigheter om de skulle hamna i en situation där behovet av hjälp från myndigheter finns.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att skapa en förståelse kring hur svenska turister ser på risker när de befinner sig i Thailand. Vi vill undersöka hur turisterna uppfattar och förhåller sig till risker,

hur den egna riskhanteringen ser ut samt vilka förväntningar som finns på svenska och thailändska myndigheter.

Frågeställningar:

- Hur ser svenska turister i Thailands riskförståelse ut och hur förhåller de sig till dessa?
- Vilken riskhantering och riskagerande uppvisar våra studieobjekt?
- Vilka förväntningar finns på svenska och thailändska myndigheter om olyckan skulle vara framme på semestern?

2. TIDIGARE FORSKNING

I det här avsnittet kommer flera vetenskapliga artiklar att lyftas fram. De behandlar bland annat trafikolyckor i Thailand, olika turisttyper och deras riskagerande, vilken betydelse risk kan ha för valet av resmål samt skillnaden mellan faktiska och upplevda risker hos turister. Forskningen har delats in i olika teman för att tydliggöra det som är relevant för vår studie.

2.1 Olika turisttyper och deras koppling till risk

I tidigare forskningen har flera använt sig av samma typ av kategorisering av turister. De fyra kategorierna som finns är *den organiserade massturisten* (the organized mass tourist), *den individuella/oberoende massturisten* (the individual mass tourist), *upptäckaren* (the explorer) och *den planlösa turisten* (the drifter). Denna typ av kategorisering beskrivs som mycket tillämpbar eftersom de karaktäriserar olikheterna bland turister på många olika plan. Gruppindelningen har även visat sig mycket värdefull när det kommer till att forska på ungdomsturism (Hunter-Jones, Jeffs & Smith 2008, 238; Seabra, Dolnicar, Abrantes & Kastenholz 2013, s. 504).

De fyra kategorierna som nämnts kan sägas befinna sig på en skala med olika grader. Om den organiserade massturisten finns på ena sidan av en skala återfinns den planlösa turisten på den andra sidan, som några slags motsatser. Massturisterna är ute efter en familjär känsla, de vill gärna resa tillbaka till en plats där de känner sig hemma och kan uppleva samma miljö och natur flera gånger. Den planlösa turisten och upptäckaren vill ha nya upplevelser, se nya platser och kulturer. Den reser sällan tillbaka till samma plats igen och kräver ingen familjär

känsla (Hunter-Jones, Jeffs & Smith 2008, s. 238; Seabra et al. 2013, s. 504). Den planlösa turisterna beskrivs som en person som ofta är en så kallad *backpacker*, detta behöver dock inte alltid vara fallet. Dessa personer tenderar att sakna en plan för resandet och är den av de fyra turistkategorierna som har minst kontakt med turist-industrin. Den planlösa turisterna är den som är mest benägen att ta risker. Den typiske planlösa turisterna eller backpackern är oftast under 24år och har en begränsad budget, har tagit ett sabbatsår från studierna eller gjort ett avbrott i karriären. Den här gruppen utgör ungefär 20 % av alla personer som reser internationellt och är även den mest sårbara gruppen på grund av deras låga ålder, attityder, naivitet och liten erfarenhet av tidigare resande (Hunter-Jones, Jeffs & Smith 2008, s. 238). I Seabra med fleras artikel är de inne på samma spår och menar att den planlösa turisterna uppfattar lägre risker än massturisterna. Olika grupper uppfattar risk olika, risker som hälsa, terrorism och annorlunda mat uppfattas som högre risker för de båda massturisterna (Seabra et al. 2013, s. 504).

I Kozak, Crofts och Laws forskning som omfattar 1180 internationella turister som besökte Hong Kong under 2003, delas turister in i olika grupper. Detta beroende på vilken slags kultur personer har. En grupp personers kultur kallas i studien för "high-UAI national culture" där UAI står för "Uncertainty Avoidance Index" (Kozak, Crofts & Law 2007, s. 232, 236). Med detta menas personer som bor i ett land där det finns en kultur som inte tolererar höga risker. Dessa individer från "high-UAI"-kulturer är generellt mer oroliga för att bli matförgiftade, drabbas av naturkatastrofer och terrorism än andra. De ogillar att försätta sig i situationer som kan innebära risker. När personer från utvecklade länder besöker länder som inte är lika utvecklade behöver dessa personer ofta gå ner i standard. Det kan bland annat gälla hälsa, hygien och sanitet där de mindre utvecklade länderna inte kan tävla med de utvecklade om dessa saker (Kozak, Crofts & Law 2007, s. 235). Slutsatsen författarna drar är att resenärer från olika kulturer och länder upplever risker i olika stor utsträckning (Kozak, Crofts & Law 2007, s. 232).

2.2 Riskuppfattning

Turism, i synnerhet internationell turism, är i hög grad känslig för säkerhetsfrågor. Bristen på säkerhet kan förändra turisternas beteende och oron kring säkerhet har en stor påverkan på turisternas beslutsprocesser. Resenärer väljer resmål utefter den plats som har mest fördelar

angående pris och trygghet. Resenärens riskuppfattning kring sin personliga säkerhet har stor inverkan på val av resmål (Seabra et al. 2013, s. 502).

Den absolut viktigaste faktorn för att kunna känna sig trygg på ett resmål var att det inte pågick krig i området de tillfrågade skulle resa till. Få hade några tankar på att besöka ett land där det var krig, eller fanns risk för att krig skulle utbryta. Det tycks däremot vara skillnad på områden och områden. I forskningen av Hunter-Jones med flera (Hunter-Jones, Jeffs & Smith 2008, s. 242, 243) hade många personer saker att säga om just det. En person påpekar att det finns olika grader av politisk instabilitet, då han kunde tänka sig att åka till östra Europa men inte till mellanöstern. En annan ansåg att en plats redan hade tillräckligt med problem utan att behöva tillägga turisternas närvaro. Någon tar tsunamin 2004 som ett exempel och menar på att de turister som var kvar efteråt bidrog till en större ansträngning för lokalbefolkningen. Enligt Sjødell (2014) tog militären makten i Thailand under 2014 genom en kupp, vilket gör att landet kan sägas vara något politiskt instabilt. Omvärlden reagerade starkt på det som skedde i Thailand men i Sverige var uppmärksamheten riktad åt annat håll. Trots det som ägt rum i Thailand är det många svenskar som reser dit på sin semester.

Turisternas trygghet och säkerhet är en viktig aspekt i val av resmål. Det som avgör om personer reser till en plats eller inte baseras oftast på egna uppfattningar istället för verkliga fakta eller verkliga händelser. Upplevda risker och faktiska risker behöver inte överensstämja, utan kan vara helt olika saker och skilja sig mycket åt. När författarna beskriver vad *risk* är, menar de att risk innebär sannolikheten för att en oönskad händelse blir verklighet. Den upplevda risken för turister, kanske mer handlar om vilka konsekvenser som kan följa en risk, än just själva risken i sig. Naturkatastrofer och terrorism är exempel på risker som personer upplever som negativa och har jämförelsevis förödande konsekvenser. Det kan leda till att människor uppmärksammar dessa risker, som är faktiska, även fast de har liten kunskap om sannolikheten för att de ska inträffa. Resenärer skulle inte ignorera personlig säkerhet framför låga kostnader, men det framkommer även att personer inte helt säkert skulle utesluta en resa om det fanns hot för terrorism. Generellt uppfattade resenärer att Thailand är ett säkert resmål att resa till (Rittichainuwat & Chakraborty 2009, s. 410, 411, 413).

Forskning visar att resenärer med erfarenhet har en lägre uppfattning av risk, även äldre personer tenderar att uppleva risker som mindre än andra. Det fanns även en skillnad mellan hur kvinnor och män uppfattar risker, kvinnor är mer oroad över risker medan män tenderar

att vara relativt bekymmerslösa inför risker (Kozak, Crotts & Law 2007, s. 241). Nästan hälften av de internationella turisterna i en undersökning upplevs vara en bekymmerslös grupp resenärer som inte upplever någon betydande risk vid en resa. Den andra halvan av internationella turister upplever risker i högre grad vid resor, dessa resenärer upplever mer rädsla och oro inför och under en resa (Seabra et al. 2013, s. 508).

Hur starkt en objektiv risk uppfattas av en person kan bero på olika interna och personliga faktorer, till exempel ålder, inkomst och tidigare erfarenheter. De erfarna personerna tenderar att uppleva färre risker (Seabra et al. 2013, s. 503, 504). Närvaron av risker vid en resa behöver inte resultera i rädsla, tvärtom kan det innebära en drivkraft för att få uppleva äventyr och roliga aktiviteter som genererar i känslor som spänning, upphetsning och utmaning (Hunter-Jones, Jeffs & Smith 2008, s. 240).

2.3 Hur turism påverkas av risker

Resenärer som varit på en plats kommer gärna tillbaka om de känt sig trygga. Om ett land förknippas med negativa risker som HIV kommer personer som fruktar just den risken att undvika resemålet. Effekterna på turismen kan till en början se små ut vid händelser som terrorattentat eller vid smittorisker, men kan få långtgående konsekvenser. Den negativa uppmärksamheten kan överskugga landets eventuella turistparadis och människor kan se området som riskfyllt. Om en naturkatastrof däremot skulle inträffa i ett land har inte det liknande effekter på turismen. Konsekvenserna där kan verka stora till en början men efter en tid kommer resenärerna tillbaka då de tycks glömma, eller åtminstone inte tänka på risken efter ett tag (Kozak, Crotts & Law 2007, s. 235, 241). Efter tsunamin som drabbade bland annat Thailand 2004 har turismen återhämtat sig, trots katastrofen flockas turister på stränderna i Thailand (Lindholm 2014).

Turism är en av de verksamheter som är mest mottagliga för risk då den globala turistmarknaden har ökat och bidragit till en intensifiering av globala risker, så som terrorism, politisk instabilitet, sjukdomar, kriminalitet och naturkatastrofer. Det behöver inte vara stora risker utan även mindre, en mindre risk på en plats kan påverka turismen på en annan plats (Seabra et al. 2013, s. 502). Turisters reaktioner vid kriser och katastrofer är komplexa, likaså deras agerande. Vid en katastrof på Jamaica år 2004, förstörde en orkan stora delar av landet,

många turister blev drabbade men turismen minskade inte. Ser vi istället på SARS utbrottet i Asien år 2003 så minskade turismen kraftigt (Hunter-Jones, Jeffs & Smith 2008, s. 240).

2.4 Egen riskhantering

Personer utan reseerfarenhet tenderar att inte ta ansvar för sin egen säkerhet utan litar på att guider eller resebolag ska informera eller varna om eventuella risker. Detta kan utgöra en risk i sig själv, att lita för mycket på resebolag istället för sig själva. Mer erfarna personer är ofta noga med att själva söka information om resmålet innan resan för att se vilka risker de skulle kunna komma i kontakt med (Hunter-Jones, Jeffs & Smith 2008, s. 242). När turister reser utomlands tillkommer en förhöjd sårbarhet på grund av exponeringen för nya miljöer och kulturer. Hur turister anpassar sig till den nya miljön och kulturen sker med olika framgång och på olika sätt. Människor som handskas med information och risker gör individuella tolkningar samt agerar olika utefter den uppfattning som de skapar. Därför är det viktigt att kommunicera ut risk och varningar på ett så tydligt sätt som möjligt (Hunter- Jones, Jeffs & Smith 2008, s. 239).

I Thailand har en ökad brottslighet mot turister ökat, detta i form av bland annat attacker, bedrägerier och rån. Det har uppmärksammat Thailands turistminister så pass att hon väljer att införa en turistdomstol samt hårdare straff för brott mot turister ("Så vill Thailands stoppa våldet mot turister" 2013).

2.5 Risker i den Thailändska trafiken

En översikt på trafikrelaterade skador i Thailand från 2003 visar att antalet skador och dödsfall i den thailändska trafiken ökar. Detta beror på en ökad användning av motoriserade fordon, men även riskagerandet i trafiken bidrar till de många olyckorna. Alkohol- eller droganvändande, fortkörning och obefintligt användande av säkerhetsbälte eller hjälm är exempel på riskagerande som bidrar till fler olyckor i trafiken. Män löper ungefär 4-5 gånger så stor risk att råka ut för olyckor jämfört med kvinnor, av de personer som skadas eller dör i trafiken är cirka 70 % mellan 10 och 39 år gamla. Motorcykeln har visat sig vara en stor bov i dramat av trafikrelaterade olyckor där människor skadats eller avlidit - minst en motorcykel var inblandad i 90 % av olyckorna med dödlig utgång. Datan som finns kommer från sjukhus i Thailand, både privata och offentliga, dock bevakas denna typ av data endast av 22 av alla

1345 sjukhus. Siffrorna är inte heller likadana överallt, av olyckorna som sker på motorväg var offren till största del bilister. Men trots denna variation i data visar den totala bilden på att motorcyklister är mest sårbara i trafiken (Suriyawongpaisal & Kanchanasut, 2003, s. 95, 98).

2.6 Sammanfattning

I tidigare forskning har turister delats in i grupper för att kunna skilja beteendemönster åt gällande riskhantering. Vi vill ta reda på om dessa mönster finns i det resultat som framkommer ur empirin som samlats in. Kanske går det att skapa andra typer av kategorier som på ett bättre sätt tydliggör olika turisternas syn på och hantering av risk? Den forskning som finns talar för att det finns skillnad i hur människor uppfattar risk. Vi vill genom denna studie undersöka huruvida vårt resultat visar på liknande mönster gällande riskuppfattningar beroende av bland annat ålder och erfarenhet. Tidigare forskning pekar även på att säkerheten är viktig för valet av resmål, vi vill ta med oss detta till vår undersökning genom att ta reda på hur tryggt Thailand uppfattas av de svenska turisterna. Olyckorna i den thailändska trafiken ökar, men är detta något som turister känner oro över? Vi vill se hur vårt resultat förhåller sig till den tidigare forskningen i allmänhet och om det existerar liknande riktningar i vårt material. I följande kapitel kommer vi att redogöra för vilken teoriram som valts för att analysera och begreppsliggöra det empiriska material som samlats in.

3. TEORIRAM

I denna del kommer vi att presentera den teoretiska referensram vi valt att använda som verktyg i analysen av det empiriska materialet. Här kommer vi att förklara begrepp som förekommer i uppsatsen vilka kan skapa en förståelse för materialet. Den teoretiska referensramen kommer även att ge våra resultat den belysning som krävs för att ge läsaren en så nyanserad bild som möjligt.

3.1 Verstehen & idealtypslära

Verstehen handlar om den tolkande förståelsen av social handling för att därefter kunna förklara handlingens riktning eller effekt. Socialt handlande var för Weber handlande som är avsiktligt och förhåller sig till andra människors handlande. För att kunna förstå en människa behöver vi inte alltid uppträda på samma sätt som den personen eller ha varit i samma

situation. Det som förstås av någons agerande binds ofta ihop med det som inte förstås. Socialt handlande är individuellt och det går inte att generalisera hur som helst, men även om handlandet är individuellt så behöver individens beteende förhålla sig till andras (Tucker 1965, s. 157, 158).

Den individuella handlingen kan inte förstås utifrån sig själv, utan hänsyn behöver tas till den sociala kontexten där handlingen uppstod för att kunna analyseras. En man som sitter på ett golv och gör grimaser hade kunnat framstå som galen om hänsyn endast tagits till honom och inte till kontexten. Men när hela bilden visas kanske ett litet barn framträder framför mannen, som skrattar åt de roliga minerna. Det är helt plötsligt inte längre hållbart att avfärda mannen som galen, snarare upplevs det hela som att mannen försöker vara snäll och inställsam mot barnet (Tucker 1965, s. 159). På samma sätt behöver vi behandla det empiriska materialet till denna studie. Istället för att endast se en enskild människa handla och agera på ett sätt som om det inte fanns någon kontext är det viktigt att vi ser helheten för att kunna få en större förståelse.

Människor har inre motivationsfaktorer som kan styra deras agerande, det mål en person har i en viss social situation fungerar som motivationsfaktor. För att kunna ta reda på någons *inre motivationsfaktorer* behöver vi veta vad som pågår inne i någons huvud, vilket kan vara svårt. Om *Externa motivationsfaktorer* däremot kan kvalificerade gissningar göras. En extern motivationsfaktor kan vara ett handlande som observatören eller individen anser är lämpligt för en specifik situation (Tucker 1965, s. 160). I denna studie kommer vi att använda verktyg som detta för att kunna identifiera möjliga faktorer till varför personer gjort de val de gjort och agerar på det sätt de agerar. Genom att använda oss av dessa ramar kan vi försöka förstå individers handlingar som till exempel valet att använda försäkring vid utlandsresor eller att inte göra det.

Förståelse för socialt handlande kan nås genom att använda idealtypen, som fungerar lite som ett schema där handlingen förklaras (Eliæson 1982, s. 102). Idealtypen kan sägas vara ett begrepp eller en konstruktion som är till för att förstå och avbilda verkligheten i vissa nyanser. En idealtyp återger inte hela verkligheten, utan endast de saker som är utmärkande. På samma sätt som en karikatyrkonstnär målar av en person användes idealtypen för att avbilda och analysera verkligheten. Själva idealtypsläran är varken en teori eller modell. Idealtypens funktion är egentligen att varje idealtyp även skulle behöva en egen teori. Idealtypen är en

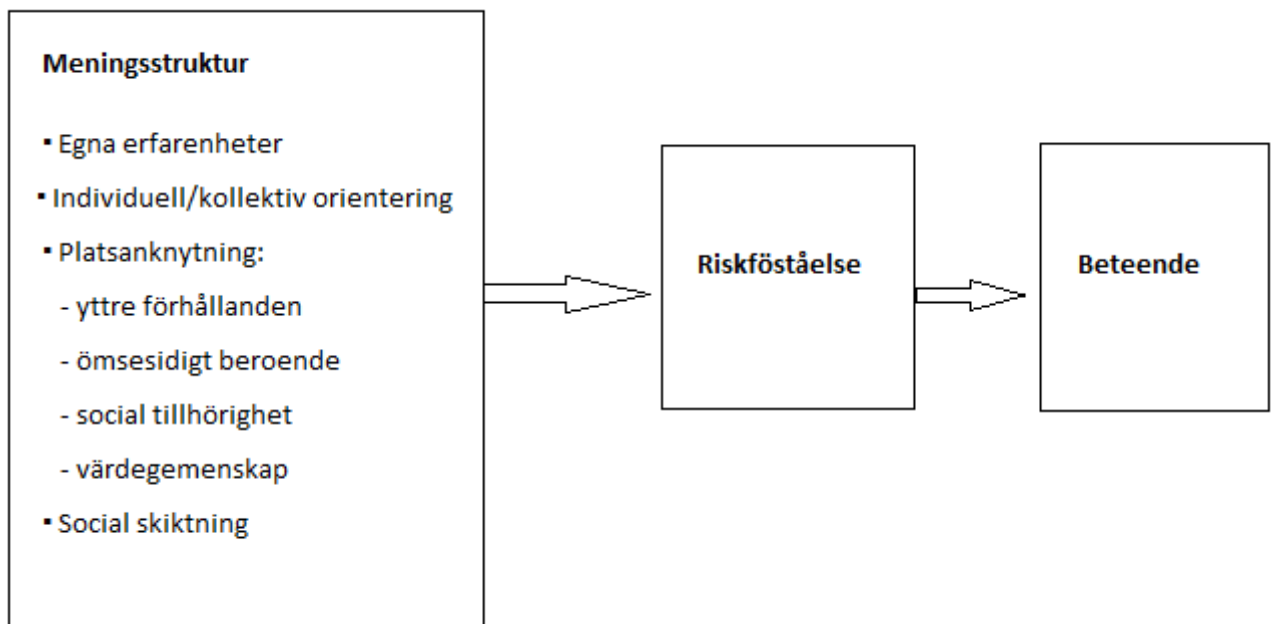
förenkling av verkligheten och kan ibland ses som en modell, speciellt den rationella idealtypen som även beskrivs vara idealtypernas idealtyp. Webers bidrag till den vetenskapliga analysen är hela konceptet med idealtyper där insikten om principerna i sociologisk rationalitet utgör kärnan. Var hittas egentligen idealtypen? Och vad är idealtypen? Dessa frågor är svåra att besvara och idealtypsläran är på många sätt inkomplett (Eliæson 1982, s. 107-109).

För att använda idealtypsläran till att analysera vårt insamlade empiriska material kommer vi att fokusera på våra studieobjekts utmärkande drag för att i sin tur konstruera egna idealtyper. Det går inte att ta med alla komponenter och delar i socialt handlande eller analys utan en generalisering krävs. Därför är Webers idealtypslära passande att använda för oss när vi ska analysera vårt material. En idealtyp kan inte visa hela verkligheten men den är en konstruktion och en generalisering av det sociala beteende kopplat till risk som identifierats hos studieobjekten (Choudhury 2004, s. 44).

3.2 Riskförståelse, riskuppfattning och riskagerande

Riskförståelse kan beskrivas som individers personliga förståelse och tolkning av olika risker (Wall 2010, s. 7). Individers riskförståelse påverkas av dennes meningsstruktur, det kan vara sociala sammanhang, erfarenheter och tolkningar men också kontextuellt sammanhang. Det innebär *var* individen befinner sig och vilka normer och värderingar som råder på den platsen. Riskförståelsen kommer i sin tur att påverka individers riskagerande, på vilket sätt individen har förståelse och har tolkat risken avgör dennes agerande. Eftersom riskförståelsen påverkas av individens meningsstruktur är förståelsen för risk föränderlig. Den kan komma att omvärderas på nytt beroende på hur meningsstrukturen förändras vilket även leder till att individers riskagerande påverkas. Genom kunskap för meningsstrukturen och riskförståelsen kan även en förståelse för individers riskagerande skapas, det ger möjlighet till att undersöka och analysera skillnader mellan individers riskförståelse och agerande utifrån dem (Wall 2010, s. 7, 8, 13).

Figur 1 illustrerar relationen mellan meningsstruktur, riskförståelse och riskagerande samt vilka faktorer som spelar roll i meningsstrukturen.

Figur 1: Illustration av meningsstruktur i relation till riskförståelse och beteende (Wall 2010, s. 13).

I vår studie kan denna beskrivning av hur riskförståelse och riskagerande påverkas av bland annat kontext komma till användning för att tolka och analysera vårt empiriska material (Wall 2010, s. 13). De vi studerar och intervjuar befinner sig utomlands i Thailand vilket gör det relevant för oss att se till kontexten i relation till förståelse och agerande i vår analys av materialet. Vi kommer med detta verktyg kunna skapa förståelse för våra studieobjekts riskförståelse och riskagerande.

Eftersom individers riskförståelse är nära sammankopplad med vilken kontext individen befinner sig i, innebär detta att beteendet hör ihop med riskförståelsen (Wall 2010, s. 7). Har en person exempelvis en riskförståelse som gör att den inte ser risker som något allvarligt, får detta konsekvenser i hur personen betar sig, kanske är personen mindre försiktig eller oaktsam. En annan person som befinner sig i samma kontext kanske har en helt annan riskförståelse och betar sig därmed annorlunda. Ett begrepp som hör till här är *meningsskapande*, vilket innebär att en person försöker skapa en mening i en situation som är osäker eller kritisk för att kunna hantera denna. Om en situation kan relateras till en annan kan det hjälpa personer att hantera just den situationen. När en person kan relatera till tidigare erfarenheter kan mening skapas (Wall 2010, s. 7, 8). Om någon hamnar i ett läge under sin semester som personen inte tidigare varit med om, exempelvis om pass och pengar blir stulna,

så behöver personen som drabbas skapa mening och förklara situationen för att kunna hantera detta och lösa problemet. Har det redan hänt tidigare i något sammanhang att en person blivit rånad, kan personen var förberedd och lösa situationen med hjälp av tidigare erfarenheter.

Individer har en möjlighet att anpassa sig till nya miljöer som de eventuellt reser till eller på andra sätt befinner sig i. Det kan påverka personers utsatthet för risk, antingen reduceras eller ökar riskerna. Människors riskuppfattning påverkas även av sociala och kulturella faktorer vilket kan innebära att individer anpassar sig till nya kulturer och normer som råder inom den nya miljön de befinner sig i. Riskuppfattning kan påverkas av vad vänner och bekanta berättar, vad media uttalar sig om eller vad människor har för egna erfarenheter. Utifrån detta skapar individer sin egen riskuppfattning som de agerar efter (Slovic 2000, s. 220, 221). Detta påminner om den meningsstruktur som tidigare nämnts som också ligger till grund för människors riskförståelse och riskagerande.

Specifika risker pekats ut av individer beroende på vad de har för social och kulturell bakgrund. Riskuppfattning bland människor som delar samma kulturella kontext är länkad till den gruppens moralprinciper. En grupp människor med en kulturell kontext kan ha en uppfattning om vad som är rätt och fel medan en annan grupp kan ha en helt annan uppfattning. Om en grupp kommer i kontakt med en annan som har andra moralprinciper kan gruppernas traditioner och seder hotas av varandra. Varje kultur och samhälle skapar egna gränser mellan *vår* renhet och den förorening som kan ske om deras kultur kommer i kontakt med *andras* (Tulloch 2008, s. 141, 142). Vad som uppfattas som en risk, stor som liten, kan se väldigt olika ut beroende på vem som får frågan. Detta beror på vilken grupp eller kontext som en individ anser sig tillhöra (Tulloch 2008, s. 143). Svenskar som reser till Thailand på semester kan anse sig tillhöra en grupp med en annan kulturell bakgrund än de som är födda och lever i Thailand, på så sätt kan svenskar uppfatta risker i Thailand som inte thailändare uppfattar, och tvärtom.

3.3 Sammanfattning

Vår teoriram utgörs av Webers *verstehen* och idealtypslära men även teori om riskförståelse, riskuppfattning och riskagerande. Teorin fungerar som ett verktyg för att genomföra den kommande analysen. För att analysera behöver vi även samla in material, i följande del kommer vi att redogöra för hur vi gått tillväga för att samla in det empiriska materialet.

4. METOD

Kvalitativ metod har använts i vår studie för att undersöka hur svenska turister uppfattar och agerar kring risk när de befinner sig i Thailand. Kvalitativa metoder används ofta genom att göra observationer och intervjuer för att samla in data. Inom samhällsvetenskapen kvalitativa metoder använts länge för datainsamling, men kvalitativa metoder är ett mångtydigt begrepp. Kvalitativa data kan inte mätas, såsom kvantitativa, utan det räcker med att konstatera att data existerar, var de finns och hur de fungerar (Ahrne & Svensson 2011, s. 11, 12). I vår studie har vi använt oss av induktiv etnografi. I denna del redovisas bland annat hur vi har gått tillväga för att samla in det empiriska materialet till studien, hur urval har skett och vilka etiska överväganden som gjorts. Den induktiva etnografen har använts för att samla in materialet till studien fram till dess att en mättnad nåtts. Efter detta har hermeneutiken fått spela en stor roll för analysen.

4.1 Induktiv etnografi

Induktiv etnografi är ett exempel på en empirinära metod, det vill säga en metod som verkar nära insamlad data. Där binds senare teorin samman med empirin i första hand för att hållas så konkret som möjligt (Alvesson & Sköldberg 2008, s. 125). Etnografi som metod har en förhållandevis fri ansats och syftar till att genom vetenskap beskriva en grupp eller kultur. Det görs genom att vistas en tid på en plats för att ta reda på hur social handling just där kan förstås genom en annan synvinkel (Alvesson & Sköldberg 2008, s. 177). Att den induktiva etnografen är just induktiv betyder att metoden tillåter att fakta *gör* vetenskapen. Inte på så sätt att fakta och den vetenskapliga kunskapen skapar en teori som passar, utan att teorin härleds ur fakta (Chalmers 1999, s. 52).

En central punkt i den induktiva etnografen är att ha varit på plats. Utmärkande för etnografer är att de ofta verkar på en plats under en längre perioder, i vissa fall upp till ett års tid. Om det som ska studeras inte är främmande och nytt utan är en del av det egna samhället brukar inte forskaren behöva stanna så länge på en plats. Det förutsätter dock att forskaren har kännedom om kontexten som studieobjektet befinner sig i (Alvesson & Sköldberg 2008, s. 177, 178). I denna studie befann vi oss i undersökningsområdet i cirka sex veckor. Det skulle kunna betraktas som kort tid med tanke på att platsen utgör en främmande kultur, Patong - Thailand. Studieobjekten för denna undersökning var dock från samma kultur som oss och befann sig i

samma situation. De var där som turister och svenska medborgare. Detta gör, att sammantaget var inte undersökningsområdet med dess studieobjekt helt främmande för oss och då bör den tid vi spenderat på platsen vara tillräcklig för att få en stark empiri.

Etnografiska studier är ofta breda eftersom själva etnografien som sådan inte är en helt enhetlig forskningsinriktning med bestämd metodologi. Ofta ligger fokus på fenomen som är kulturella eller föreställningsmässiga. Fokus kan ligga mot idéer och tankesätt, men även beteendemönster. Den induktiva etnografien betonar metoden, vilken utgör en väg till god forskning. Ofta nämns två huvuddrag; fältarbetet och författandet av texten. Här ses det empiriska arbetet som kanske det viktigaste (Alvesson & Skoldberg 2008, s. 178).

Metodologin bygger på att forskaren har ett öppet sinne inför det som ska studeras. Det teoretiska perspektiv som lyfts fram, Webers *verstehen* och idealtypslära samt faktorer som påverkar riskförståelsen och riskagerandet förekommer snarare som riktlinjer än något som styr arbetet. Till analysen har även hermeneutiken använts för att nå en djupare förståelse kring det fenomen som studerats. För att kunna lyckas med den induktiva etnografien behövde vi ha tillgång till den data som krävdes, samt kunna hantera den data som finns på rätt sätt. Flexibilitet är viktigt eftersom forskaren behöver komma nära de objekt som studeras. Personlig involvering behövs i detta avseende och många olika tolkningar av verkligheten kan göras genom hela studien. Förståelse är vad forskaren vill åt (Alvesson & Skoldberg 2008, s. 179).

Med en kvalitativ metod, i det här fallet induktiv etnografi kunde vi ta reda på vad individer säger och gör angående risk (Ahrne & Svensson 2011, s. 10). Vi kunde även genom att använda både observationer och intervjuer jämföra vad en person sa, mot vad de faktiskt gjorde. Genom att vara på plats i Thailand ökade det vår förståelse av den kontext våra studieobjekt befann sig i. Att samtala med personer var ett relevant sätt att samla in information om hur människor såg på saker. Det gav oss kunskap om vilka människor det var som vi faktiskt studerat, vilka erfarenheter de hade och hur de uppfattade världen (Kvale & Brinkmann 2009, s. 15). Genom den kvalitativa metoden kunde vi djupdyka i våra studieobjekts tankar och värderingar vilket var viktigt för att förstå det vi undersökt så fullt ut som möjligt.

4.1.1 Författarnas roll

För att den vetenskapliga kunskapen som kommer att presenteras i denna studie ska besitta en hög kvalitet är många saker avgörande hos oss. Personliga faktorer som kan vara avgörande är bland annat integritet, kunskap, rättrådighet och kännedom om etiska riktlinjer. Sedan tillkommer det att vi själva ska vilja uppnå en hög vetenskaplig kvalitet på det material som presenteras. Den kvalitativa forskningen innebär interaktivitet och samspel med människor där det gäller att inte låta sig förblindas av sina intervjupersoner. Med det menas att det kan skapas en så stor samhörighet med de som intervjuas att den professionella distansen inte kan upprätthållas (Kvale & Brinkmann 2009, s. 90, 91). För vår del innebar det att vara aktsamma på att vi befann oss i samma situation som våra studieobjekt. Vi var liksom dem turister i ett land långt ifrån Sverige som har en annan kultur än vad vi är vana vid. Detta gjorde att vi lätt kunde känna en samhörighet med de vi intervjuat och då var det viktigt att vi påminde oss om att hålla en viss distans. Det kan vara en svår balansgång då forskare vill komma nära sitt studieobjekt och vinna förtroende för att kunna få så utförliga svar som möjligt på frågorna i intervjun.

4.2 Urval och insamling av empiri

I detta avsnitt beskriver vi urvalsprocessen och hur vi har samlat in vår empiri. Intervjupersonerna och intervjugrupperna presenteras med ålder, kön, tidigare erfarenhet av Thailand samt vilken benämning gruppen har under resultatdelen. En diskussion förs kontinuerligt genom avsnittet för att beskriva de problemområden vi mötts av under genomförandet.

4.2.1 litteratursökning

Första delen av forskningsprocessen började med att vi sökte efter information kring forskningsämnet, genom både tidningsartiklar, vetenskapliga artiklar och litteratur. De vetenskapliga artiklarna är hämtade genom databaserna ProQuest Social Sciences, Leisure Tourism och Academic Search Elite. Vi har även använt Google Scholar för att hitta litteratur, artiklar om metoder och teorier. Detta hjälpte oss att skapa en överblick över vårt valda forskningsämne och kunde därefter utforma vårt syfte och frågeställningar.

4.2.2 Intervjuer och intervjuguide

I den induktiva etnografin kan flera tekniker användas för datainsamling, bland annat intervjuer och observationer av olika slag. Vi har valt att använda oss utav semistrukturerade intervjuer. Den semistrukturerade intervjun är en intervjuform där flera frågor finns förberedda och specificerade men där en frihet att fördjupa och utveckla svaren som ges finns hos intervjuaren. Intervjun kan få formen av en dialog mellan den som intervjuas och intervjuaren, vilket gör att de tillfrågade ges möjlighet att besvara frågorna i *sina* termer och med *sina* uttryck. Den semistrukturerade intervjun har visat sig mycket användbar där forskare intresserar sig för ett tema som ska ringas in och använder flera metoder för att göra detta (May 2001, s. 150, 151).

I och med att många intervjupersoner ingått i sällskap såg vi det som en fördel då det ofta skapats en diskussion mellan intervjupersonerna. Detta har gjort att mer information kommit fram, vilket det möjligtvis inte hade gjort vid enskilda intervjuer. Nackdelen är dock att intervjuerna många gånger har skett vid någon slags aktivitet, till exempel promenad, restaurangbesök och liknande. Detta kan ha medfört att intervjupersonerna upplevde sig stressade och inte gett intervjufrågorna så mycket betänketid som önskats. Trots detta upplever vi att de svar vi fått är tillräckliga och kan besvara syftet och frågeställningarna. Eftersom intervjuerna har skett i "stundens hetta" valde vi att inte spela in det som sades. Vi upplevde att det skulle medföra ytterligare ett stressmoment för intervjupersonerna. Istället antecknade en av oss och ställde följdfrågor vid behov, medan den andre av oss ledde intervjuerna. Direkt efter en intervju gick vi igenom anteckningar, våra upplevelser av mötet och genomförde mer utförligare anteckningar. På så sätt kunde vi beskriva stämningen under intervjun och undersöka så att vi inte hade missuppfattat något som sagts under intervjun.

Under de intervjuer som genomförts upplevde vi att många hade svårt att definiera vilka risker de ansåg fanns under deras semester. Vi ställde öppna frågor för att inte riskera att styra in intervjupersonerna på specifika svar. Tyvärr bidrog det ibland till att det uppstod en viss förvirring då många ville veta vad vi var ute efter, vad som var *rätt* svar. Eftersom vi i sista hand ville nämna någonting som kan uppfattas som en risk, då detta kunde påverka intervjuens gång, var vi ofta envisa med att intervjupersonerna själva skulle ta upp något som de ansåg vara en risk. Detta gick för det mesta bra då många efter en stunds funderande kom med ett

svar, vid något enstaka tillfälle kände vi oss dock nödgade att ge något förslag på frågan för att få igång intervjun.

För att kunna genomföra intervjuerna har två intervjuguider skapats, en med forskningsfrågor indelade i teman och en med de intervjufrågor som ska ställas (se bilaga 1). Forskningsfrågorna är av mer teoretisk form, där framkommer vad vi vill ta reda på och är av mer akademisk karaktär. Intervjuguidens intervjufrågor har mer anpassade frågor för att de skulle bli lättförståeliga för intervjupersonerna. Dessa skulle även besvara våra forskningsfrågor. Vi gjorde intervjufrågorna med ett lättförståeligt vardagsspråk för att få spontana och mer utförliga svar och beskrivningar av intervjupersonerna. Det skulle vara svårare med de mer teoretiska frågorna. Om frågor ställs med alltför akademiskt vokabulär finns en risk att intervjupersonerna inte förstår vad som menas, samt att frågorna blir för stora och omfattande (Kvale & Brinkmann 2009, s. 147).

Forskningsfrågorna översattes till fler intervjufrågor för att förstå det valda ämnet ur olika synvinklar. Till exempel blev forskningsfrågan “Vilken riskförståelse har studieobjektet när hen befinner sig i Thailand?” till fem intervjufrågor. Intervjufrågorna var utformade så att vi med så enkla och öppna frågor som möjligt skulle kunna ringa in studieobjektets svar på forskningsfrågan. En intervjufråga under forskningsfrågan som nämndes var “Hur tänker du kring risker under din semester i Thailand?”. Med två intervjuguider som innehöll både forskningsfrågor och intervjufrågor kunde vi lättare återgå till vad vi undersökte och inte sväva iväg under intervjun. Det skapade en tydlig överblick över intervjuens gång och dess teman (Kvale & Brinkmann 2009, s. 147-149).

4.2.3 Urval och mättnad

De individer som har intervjuats är som grupp sedan en tid tillbaka redan fastställd i och med syftet med studien. Vårt urval består av svenska turister i Thailand, mer specifikt i Patong. Sex intervjuer har genomförts med totalt femton deltagare. Eftersom den thailändska orten rymmer många turister av olika nationaliteter gällde det att först och främst hitta de som var ifrån Sverige, något som visade sig vara problematiskt. Vi har intervjuat de svenskar som vi har haft turen att träffa och som har accepterat att bli intervjuade. Ett strategiskt urval (“Inte bara räkna, utan också förstå” 2010) har använts genom att vi försökt välja olika informanter för att få variation i materialet. För att kunna få en så bred bild som möjligt av det fenomen vi valt att studera var det viktigt att få så många olika personer att medverka i studien som

möjligt. Det var dock inte alltid lätt att hitta dessa informanter. Men genom att lyssna till människors språk blev det enklare för oss att identifiera de svenska turisterna. När vi identifierat en eller flera svenskar gick vi fram och berättade vilka vi var, vad vi gjorde för studie och erbjöd dem att delta i studien. Eftersom turisterna hade semester var de oftast på språng och vi erbjöd oss därför att göra dem sällskap i deras tänkta aktivitet för att kunna genomföra intervjun. Detta gjordes enbart när vi fått signaler om att de var intresserade av att delta. De personer som deltagit i studien har rest med sällskap och därför har intervjuerna inte skett enskilt med varje person.

I kvalitativa intervjuers sammanhang förekommer ett begrepp som kallas *mättnad*. Det innebär att den som gör intervjuerna anser sig efter ett antal intervjuer få liknande svar och att ett svarsmönster uppstår. Det går inte att på förhand säga hur många intervjuer som behövs för att nå en mättnad, utan detta är något som är upp till forskaren att avgöra (Eriksson-Zetterquist & Ahrne 2011, s. 44). Som tidigare nämnts har sex intervjuer med femton deltagare och observationer genomförts, vid denna punkt upplevde vi att en mättnad uppnåtts. Vid de sista intervjuerna upptäckte vi att det som sades ofta hade sagts innan av en tidigare deltagare i studien. Vi började inse att det troligtvis inte skulle framträda några nya teman i våra intervjuer. De som deltagit i studien är i olika åldrar och med olika erfarenheter av resande samt att alla kön varit representerade. Vi valde därför att avsluta intervjuandet med tanke på den empiri vi dittills samlat in. Detta garanterar inte att vi hade kunnat få fler svar som sett annorlunda ut men vi upplevde mängden data vara tillräcklig i detta läge.

För att bringa ordning i kaoset av empiri har vi delat in våra intervjuer och personer för att både läsaren och vi som författare ska kunna skapa en överskådlighet och god möjlighet till analys (Rennstam & Wästerfors 2011, s. 194). I tabell 1 presenteras intervjupersonerna i de grupper som de intervjuades. Där visas även ålder, kön, tidigare erfarenhet av Thailand och en hänvisning om den förkortning som har använts i kommande resultat- och analysredovisning.

Intervjugrupper och antal	Erfarenhet	Kön	Ålder	Förkortning
Strandpromenad - 2 personer	En har varit i Thailand tidigare under kortare perioder, < 3 veckor i taget. En var där för första gången	Män	63 & 57	Promenad
Strand - 2 personer	Varit i Thailand förut under kortare perioder, < 3 veckor i taget.	Män	28 & 28	Strand
Restaurang dag - 4 personer	Männen har varit i Thailand innan under längre perioder >2 månader i taget. Kvinnorna var där för första gången.	2 Män+2 Kvinnor	22, 22, 21 & 21	Rest-dag
Restaurang kväll - 2 personer	Varit i Thailand flera gånger under kortare perioder, < 4 veckor i taget	Man + Kvinna	57 & 62	Rest-kväll
Bad - 4 personer	Varit i Thailand förut under längre perioder, >2 månader i taget	3 Män+1 Kvinna	25, 21, 21 & 21	Bad
Bar - 1 person	Varit i Thailand flera gånger under längre perioder, >6 månader i taget	Man	37	Bar

Tabell 1 - Översikt av intervjupersoner & deras förkortning i resultat- och analysredovisningen.

4.2.4 Observationer

De etnografiska observationerna som gjorts är observationer i naturliga situationer (Alvesson & Sköldberg 2008, s. 179). Eftersom vi befunnit oss på plats under en period har vi kunnat observera människor och deras beteenden i stort sett hela vår tid utanför hotellrummet. Deltagande observationer har gjorts med tanke på att vi tillhört den grupp vi studerar och därmed även utfört liknande aktiviteter. Vi var turister och deltog i typiska turistaktiviteter som till exempel promenader på gator, restaurangbesök och vistelser på stranden. Skillnaden som funnits är att vi förutom att ha deltagit även lagt märke till beteenden vi sett. De deltagande observationerna bygger på att vi engagerat oss i vardagslivet och aktiviteter som hör därtill av den anledningen att förstå de människor som studeras (May 2001, s. 179). Empati och förståelse av en social miljö kunde ta bort de eventuella förutfattade meningar som vi kunde ha om vår undersökningsplats och våra studieobjekt, dessa egenskaper anses viktiga i den etnografiska forskningen (May 2001, s. 183).

Under observationerna har vi deltagit i liknande aktiviteter som våra studieobjekt. Deltagandet har skett partiellt i olika aktiviteter vilket innebär att vi har varit med i samma aktiviteter som turisterna, men inte fullt ut (Lalander 2011, s. 89, 90). Till exempel så har vi åkt taxi med andra turister, det som kan skilja sig är att vi har använt bälte medan vissa av turisterna kanske inte gjort det. Andra turistaktiviteter som observationer är genomförda på är restaurangbesök, barbesök, promenader, i trafiken och på stranden. För att anteckna det som observeras utan att dra till oss oönskad uppmärksamhet har vi delvis använt oss av anteckningsfunktionen i mobiltelefonerna. Efter observationerna har mer utförliga anteckningar gjorts på papper. Observationerna utgår från forskningsfrågan "Vilket riskagerande har studieobjektet? Och har genomförts i Patong, Thailand.

Det har varit problematiskt att skapa kontakt med de som har observerats då de oftast är på väg någonstans och möjligheten till att nå personerna har varit svårt. Det gör oss medvetna om att de vi har observerat inte alltid behöver vara svenska turister, vilket syftet med studien är. Under observationerna har vi gjort avvägningar om vilka som kan tänkas vara svenska turister. Det har inte med säkerhet gått att avgöra om de vi observerat är svenskar eller inte, såvida vi inte hört dem prata svenska.

Det finns en möjlighet att de vi observerat inte alltid varit våra tilltänkta studieobjekt, eftersom vi inte kunnat avgöra vilka som är svenskar och inte. Därmed kan de resultat som

finns genom observationerna vara missvisande då de inte alltid representerar svenskar. Detta är en svaghet i studien. Men för att vara helt säkra på att bara observera svenskar hade vi varit tvungna att röja vår identitet och informerat om studien vilket hade kunnat förorena observationerna. Genom att *störa* en pågående observation kunde vi ha påverkat studieobjektens beteende vilket inte varit önskvärt. Hade vi helt avstått från att göra observationer hade resultatet blivit något smalare. Utan observationerna hade vi inte haft den mångsidighet som nu finns i resultatet. Meningen med att göra observationer är trots allt att komplettera det som sagts med det som gjorts (Arvastson & Ehn 2009, s. 24).

4.3 Etiska överväganden

För att studiens ska kunna hålla en hög kvalitet är det viktigt att ta hänsyn till etiska riktlinjer. För att deltagare i studien ska vara medvetna om vad ett deltagande i studien innebär är det viktigt att verka för att uppnå de etiska krav som finns (Vetenskapsrådet 2002, s. 5). En diskussion kommer även att föras kring huruvida studiens eventuella konsekvenser kan komma att drabba de medverkande i både positiv och negativ mening.

4.3.1 De forskningsetiska huvudkraven

Studien utgår från delar av Vetenskapsrådets (2002, s. 6) allmänna krav gällande etiska överväganden vid forskning. Det finns fyra huvudkrav, informations-, konfidentialitets-, samtyckes- och nyttjandekravet. Under de intervjuer som har genomförts anser vi att samtliga krav uppnåtts. Intervjupersonerna har informerats om vår forskning och syftet med studien. Informationen har inte varit omfattande men i korta drag har det presenterats viktig och nödvändig information. Det gjordes för att intervjupersonerna skulle få en förståelse för vårt arbete och deras deltagande skulle ske frivilligt. Informationen har getts vid första kontakten. I och med att vi informerat våra studieobjekt om vår uppsats, syftet med den och vad vi söker hos dem innan intervjuerna har ägt rum anser vi att informationskravet från vetenskapsrådet är uppfyllt (Vetenskapsrådet 2002, s. 7).

För att uppfylla konfidentialitetskravet från vetenskapsrådet har vi informerat om att deltagarnas uppgifter kommer att behandlas konfidentiellt. Därmed kommer inga personuppgifter att antecknas eller sparas på något sätt och de som medverkar i studien kommer inte att kunna identifieras. Vi är medvetna om att en publicering av detaljerade uppgifter medför en risk att deltagare i studien kan bli identifierade av läsare. Därför har vi

endast sparat information om kön, ålder, resesällskapets omfattning, hur lång resan är och tidigare besök i Thailand. Med tanke på att studien har genomförts i Patong, Thailand som är en relativt stor turistort anser vi att risken för en identifiering av deltagare är minimal då vi inte presenterar namn, hemort eller andra personuppgifter. Våra intervjupersoner är även medvetna om att intervjuerna inte kommer skickas vidare till utomstående eller obehöriga utan endast användas av oss och våra lärare. Vetenskapsrådets samtyckeskrav innebär att vi måste fråga intervjupersonerna om de vill delta innan intervjun börjar, vilket innebär att de godkänner sitt deltagande i studien. Ett samtycke har efterfrågats efter att intervjupersonerna har delgetts information om studien, har inget samtycke getts har ingen intervju genomförts (Vetenskapsrådet 2002, s. 9, 12).

Nyttjandekravet (Vetenskapsrådet 2002, s. 14) innefattar bland annat att forskare inte får använda insamlade uppgifter till något annat än forskningsändamål. Då möten med intervjupersonerna oftast inträffade under någon slags aktivitet, så som bad, shopping, promenader och restaurangbesök informerade vi väldigt kort om nyttjandekravet. Bakgrunden till att vi berättade så pass lite om nyttjandekravet, att deras uppgifter inte skulle användas till något annat, är att vi som författare ville undvika att det tog för mycket tid från intervjupersonerna. Risken med att uppta för mycket tid åt detta kunde medföra att de skulle vilja avböja ett deltagande i studien. Intervjupersonerna har alltid haft rätt att när som helst avsluta intervjun eller avböja helt att fortsätta sin medverkan i studien om det skulle uppkomma under vårt möte.

Under de observationer som gjorts har vi försökt följa vetenskapsrådets fyra huvudkrav, detta har varit problematiskt och konfidentialitetskravet är det krav som uppnåtts fullt ut då det inte kräver någon interaktion med våra studieobjekt. Eftersom vi inte vet vilka personerna är som vi observerat är det svårt att skriva så detaljerat om dessa att en identifiering kan ske och de uppgifter som vi tagit in används på ett sådant sätt att en identifiering ska förhindras i största möjliga mån. Vi har haft som målsättning att följa informationskravet och informera våra studieobjekt om studien när vi observerat dem i olika situationer. Detta har dock varit svårt att uppnå då en observation kan vara under mycket kort tid och våra studieobjekt ofta befinner sig i en sådan situation där de lätt kan försvinna ur syne eller då observationer skett på avstånd (Vetenskapsrådet 2002, s. 7, 12).

Enligt Vetenskapsrådet krävs ett samtycke om studieobjektet gör en aktiv insats, då vi har genomfört observationer tolkar vi det som att ett samtycke inte är lika viktigt eftersom de vi observerar inte deltar aktivt i studien. Om vi fått ett samtycke skulle det kunna medföra förändringar i deras beteende då de fått information om vad vi studerar och våra observationer skulle kunna påverkas. Vi har under observationerna inte kunnat uppfylla Vetenskapsrådets nyttjandekrav då vi inte haft någon interaktion med studieobjekten. På grund av att informations- och samtyckeskraven inte alltid uppfyllts blev det problematiskt att även uppfylla nyttjandekravet (Vetenskapsrådet 2002, s. 9, 14).

Målsättningen med de observationer som har genomförts har varit att göra öppna observationer, det vill säga observationer där studieobjekten är informerade om att vi gör en studie och vilka intentioner vi har (Lalander 2011, s. 89). Detta har inte varit fullt möjligt då vi inte alltid hunnit tala om för studieobjekten vilka vi är och dela med oss av relevant information på grund av olika orsaker, tidsbrist, risk att skada observationen och att påverka den på ett sådant sätt som gör att vi inte får en bild av verkligheten som stämmer. I en del fall har det varit orimligt att leva upp till Vetenskapsrådets informations- och samtyckeskrav (2002, s. 7, 9). Ett exempel är observationer som skett på gatan där det blir mycket svårt att stanna en person eller ett sällskap för att informera om studien. Ofta sker en observation då det inte finns möjlighet att i förväg berätta och informera om oss och studien eftersom vi inte redan då vet att vi kommer att bevittna något som är intressant. Det har gjort att observationerna i vissa situationer blivit dolda istället för öppna som var tanken från början. Men dolda observationen kan ändå vara forskningsetiska trots att det hänt att vissa krav har uteblivit, som samtyckes- och informationskravet. Det finns förmildrande omständigheter som gäller även våra observationer. Det kan vara om observationerna skett i en offentlig miljö där privata liv inte studerats eller om det som skett inte kan bindas till enskilda personer (Lalander 2001, s. 89).

4.3.2 Konsekvenser

Det är viktigt att försöka förstå vilka konsekvenser denna studie kan få för deltagarna, det kan vara både positiva och negativa effekter (Kvale & Brinkmann 2009, s. 89). Vi kan inte utesluta att våra intervjufrågor kan få intervjupersonerna att uppleva sig vara sämre förberedda inför sin resa. Eller att de upplever att vi skulle vara experter som kommer med pekpinna och ska berätta vilket sätt som är rätt eller fel. Vi har under våra möten med

intervjupersonerna försökt undvika att hamna i dessa situationer så gott det går. Men vi har ändå valt att ställa de frågor vi har förberett som i värsta fall kan skapa en negativ känsla hos personerna. Vi upplever att de positiva konsekvenserna och den tankeställare intervjupersonerna eventuellt får av våra frågor väger tyngre än den negativa känslan som uppstår i stunden av intervjun. Vi har även beaktat de direkt negativa konsekvenserna som kan uppstå i form av rädsla och oro. De positiva bieffekterna anser vi dock väger tyngre. De kanske vid ett senare tillfälle inför en resa söker efter information som de kommer ihåg ifrån våra intervjuer. Det kan leda till att svenska turister ser det som en tillgång och upplever sig tryggare inför andra resor, även om de inte upplevde sig otrygga i stunden. Informationen som kommer upp i intervjuerna kan också komma att spridas till intervjupersonernas familj, vänner och bekanta och leda till ytterligare positiva bieffekter.

4.4 Trovärdighet

I vår studie undersöks kvalitet genom begreppet trovärdighet (Bryman 2012, s. 390). Begreppet trovärdighet delas in i fyra olika delar, tillförlitlighet, överförbarhet, pålitlighet och möjligheten att styrka och bekräfta sin forskning. Tillförlitlighet innebär bland annat att forskarna ger deltagarna i studien möjlighet till att läsa materialet som skrivits för att sedan bedöma om forskarna har uppfattat deltagaren korrekt (Bryman 2012, s. 390). Deltagarna i studien har inte fått möjlighet till att läsa studien innan den skickats in. Det beror på att vi inte frågat eller noterat några kontaktuppgifter till deltagarna. Men något som styrker studiens tillförlitlighet är att vi vid flera tillfällen försökt att bekräfta det som intervjupersonerna sagt. Vi har ibland upprepat intervjupersonens svar för att få en bekräftelse att vi hörde och uppfattade rätt.

Överförbarhet innebär bland annat att andra forskare ska kunna göra om samma studie med samma tillvägagångssätt och få liknande resultat. I kvalitativ forskning blir det svårt eftersom intervjuer är problematiska att kopiera och göras precis likadant samt få samma svar. För att uppnå överförbarhet krävs det att forskaren så detaljerat som möjligt redovisar sitt tillvägagångssätt och genomförande för den studerade kontexten. Den detaljerade redogörelsen är inte för att läsare ska uppleva studien som trovärdig utan mer för att visa på att studien är grundligt genomförd och därav skapar möjlighet till att överföras till andra miljöer (Bryman 2012, s. 392). I vår studie har vi försökt precisera metodval och genomförandet av studien för att få den så detaljerad som möjligt. Men vi har också varit

medvetna om att en detaljerad beskrivning kan riskera att vetenskapsrådets konfidentialitetskrav inte uppfylls. Risken är att intervjupersonerna går att identifiera på grund av en allt för detaljerad redogörelse av genomförandet och resultatet. Vi har fått göra noga avvägningar för att försöka uppfylla både överförbarheten och konfidentialitetskravet, det anser vi att vi har gjort på ett bra sätt då personerna inte går att identifiera och vi har beskrivit vårt genomförande så detaljerat som möjligt. Vi upplever att studien ska kunna användas och i vissa fall även kunna överföras till liknande miljöer som den undersöker. Vid andra studier som berör turism i den kontexten vi undersöker kan den mycket väl vara överförbar.

Pålitlighet innebär att forskaren på ett lättillgängligt sätt beskriver alla faser under forskningsprocessen. Detta kan göras genom att redogöra för hur urval har genomförts, hur fältanteckningar gjorts och på vilket sätt analysen har genomförts. Kriterierna för att uppnå pålitlighet påminner en del om kriterierna för överförbarhet men har ett annat syfte. Anledningen till att en detaljerad redogörelse ges för forskningsprocessens alla faser är för att i efterhand kunna se om det var ett lämpligt tillvägagångssätt (Bryman 2012, s. 392). För att uppnå pålitlighet har vi försökt redovisa alla faser i forskningsprocessen på ett lättillgängligt sätt. Vi har också valt att styrka våra olika val med att diskutera för och nackdelar med de val som gjorts under forskningens gång. Det har även förts diskussioner om varför vi valt en viss metod eller genomfört något på ett visst sätt.

Möjligheten att styrka och bekräfta sin forskning är det sista delkriteriet för att uppnå trovärdighet. Det innebär att som forskare har förståelse för att objektivitet är mycket svårt att uppnå. I samhällsvetenskaplig forskning är vi alla människor som tolkar svar och analyserar resultat utefter vilka vi är och vilka erfarenheter vi har. Så länge det visar sig uppenbart att forskaren bedriver sin forskning med målet att inte försöka lägga in personliga värderingar kan delkriteriet uppnås till viss del (Bryman 2012, s. 392, 393). Objektivitet är dock inte eftersträvansvärt inom hermeneutiken vilken vi kommer att utgå ifrån i analysen (Alvesson & Sköldberg 2008, s. 216). När vi tolkar material på ett hermeneutiskt sätt kan inte objektivitet nås och är heller inte målet. Däremot gör en medvetenhet om oförmågan att bedriva objektiv forskning att vi till viss del uppfyller detta delkriterium.

4.5 Analysmetod

I analysen använder vi oss av en hermeneutisk vetenskapssyn. Det innebär att det empiriska material som samlas in kommer att analyseras för att utröna vilka mönster som finns och se strukturer som annars inte varit synliga. Kort skulle hermeneutik kunna beskrivas som ett verktyg för analys där tolkningen står i centrum, genom att tolka material kan en analys genomföras (Nyström 2007). Intuition är viktigt inom hermeneutik, kunskap nås inte av evigt grubblande utan mer genom snilleblixtar där ett sammanhang plötsligt syns och förståelsen är ett faktum (Alvesson & Sköldberg 2008, s. 191, 192). När vi använder en hermeneutisk ansats är vi intresserade av meningen som döljer sig bakom en handling eller ett ord. För att kunna förstå meningen med en liten del av ett stort sammanhang behövs dessa sättas samman, delarna och helheten (Nyström 2007). Att använda hermeneutik är som att lägga pussel, varje del kan verka obegriplig ensam, men när helheten framträder nås en förståelse. Ingen av delarna kan alltså förstås utifrån sig själv, utan måste sättas i relation till resten av pusslet.

Den hermeneutiska tolkningen och förståelsen har utvecklats till att handla mycket om empati, att sätta sig in i personers situation. I vårt fall består dessa personer av våra studieobjekt som observeras eller intervjuas. Vi använder empatin för att kunna förstå meningen med agerandet eller det som sagts. Det är inte möjligt att analysera en annan människas inre universum utan att använda sig av inkännande intuition. Vi har en annorlunda kunskap än våra studieobjekt vilket gör det svårt att fullt ut begripa innebörden av vad personer säger eller gör, men med empati öppnas en dörr som gör det möjligt. På så sätt kan vi förstå våra studieobjekt bättre än vad de själva gör (Alvesson & Sköldberg 2008, s. 195).

Inom hermeneutiken finns fyra kanon, två berör undersökningens objekt vilket här blir de individer vi intervjuat och de vi observerat. Den första kanon handlar om objektets hermeneutiska autonomi, att de individer vi ska försöka förstå måste förstås utifrån sig själva. Med det menas att personerna som vi undersöker måste förstås genom deras standarder, kriterier och intentioner. Den andra kanon handlar om meningens koherens och är en princip om den harmoniska helheten, den hermeneutiska cirkeln. Den hermeneutiska cirkeln består av delar och helheten vilka tillsammans skapar en förståelse. I varje företeelse eller händelse som vi studerar finns meningar, som bildar en helhet. Denna helhet ska då även finnas med i varje liten del (Alvesson & Sköldberg 2008, s. 215, 216).

Genom att tolka meningen i olika intervjutexter kan vi nå kunskap om vad våra intervjupersoner menar med det som de säger och det som inte sägs uttryckligen. En djupare förståelse nås genom att inte enbart lyssna till vad en person säger utan även se till kontexten och vilken inverkan den kan ha. För att analysera det som framkommer i de intervjuer som genomförts kommer vi specifikt att använda hermeneutisk meningstolkning (Kvale & Brinkmann 2009, s. 223). Hermeneutiken bidrar med just denna djupare förståelse av i det här fallet en intervjutext. Det finns inom hermeneutiken olika rättesnören för att uppnå någon form av giltiga tolkningar. Det första rättesnöret som vi kommer att utgå från handlar om den hermeneutiska cirkeln. Delarna i vår hermeneutiska cirkel kan bestå av enskilda handlingar, uttalanden och uppfattningar. Helheten utgör alla dessa delar samt den kontext vi befinner oss i under studien. Delarna och helheten gör att vi når en förståelse för riskuppfattningar, riskagerande och riskförståelse när allt sätts i sitt sammanhang. Det andra rättesnöret vi kommer att använda under analysen är att varje text för sig ska betraktas vara autonom. Att vi under analysen försöker se att varje intervjuperson uttrycker sig inom och om ett tema som utgår från dennes egen referensram. Detta blir en naturlig del då vi analyserar utifrån den hermeneutiska cirkeln. Vi ser då till de olika autonoma delarna för att förstå helheten och vi ser till helheten för att förstå de autonoma delarna (Kvale & Brinkmann 2009, s. 226).

Den hermeneutiska meningstolkningen är inte något som genomförts steg för steg i analysen. Det är en utvecklande fas som styrs av principer i form av ett flertal utgångspunkter, där vi valt att utgå från två av dem. Det uppges inte finnas en specifik teknik för att använda hermeneutisk meningstolkning när en text ska analyseras och det är inte heller något som brukar kallas för en metod. Det är förståelsen som är viktigast och som beskrivs som naturlig för människan, därav kan också tolkningen skilja beroende på vem som tolkar (Kvale & Brinkmann 2009, s. 227).

Under vår analys har vi kontinuerligt försökt att förstå och tolka varje intervjupersons svar för sig samt ständigt haft dennes referensram i åtanke. Med varje autonom del har vi försökt skapa en ytterligare förståelse för helheten. Det kan upplevas som ett ständigt pussel som försöker läggas för att ge läsaren en fullständig bild. Delarna plockas ihop och studeras enskilt samtidigt som delen har en viktig plats för att få oss att förstå och se hela bilden. Genom att använda oss av hermeneutiken har vi kunnat skapa egna idealtyper ur det material som samlats in. Hermeneutiken tillsammans med den teoriram som redogjorts har gett oss den överblick som krävs för att se mönster, vilka fått uttrycka sig i idealtyper. Det empiriska

materialet utgör grunden för den hermeneutiska analysen, som bygger på följande presentation av resultatet.

5. RESULTAT

I denna del presenteras resultatet av det insamlade empiriska materialet bestående av intervjuer och observationer. Resultatet från intervjuerna har delats in i fyra olika teman baserade på forskningsfrågorna. Dessa presenteras därför under rubrikerna riskförståelse, egen riskhantering, förväntningar på myndigheter och riskagerande. Resultatet av observationerna hamnar av naturliga skäl under temat riskagerande då fokus för observationerna legat på just agerandet hos våra studieobjekt.

Platsen där denna studie har genomförts är en populär turiststad dit många olika resenärer kommer. Trafiken är påtaglig på många sätt i Patong. För att förflytta sig är promenader ett alternativ men då gäller det att vara på sin vakt. Där finns inga övergångsställen eller ordentliga trottoarer, många taxibilar kantar gatorna och ännu fler *tuktuks*, ett vanligt fordon i Thailand. Patong har en strand som löper längs med hela staden vilken är tätt befolkad dagtid. Turister lockas att köpa allehanda saker i de många affärerna som finns, alltifrån kläder till knivar och drinkar att ta med sig. Många säljer mat ifrån utbyggda mopeder som blivit bärbara restauranger. I Patong sprider sig dofter från grillspett, gassande sol, sopor och ibland även avlopp. De många turisterna är lättklädda då värmen ofta blir överväldigande, lokalbefolkningen har däremot ofta långbyxor och tjocktröjor på sig i hettan. På kvällarna hörs diskoteken från gatan där allt händer, katter bråkar och raketer skjuts upp i luften. De thailändska rislyktorna pryder himlen efter mörkrets inbrott, några går sönder och ramlar till marken men de flesta seglar långsamt bort i vinden. En man som deltagit i studien beskriver Patong såhär:

”Patong är inte Thailand. Patong är Sin City, en fantasistad som byggts för turismen. Här handlar allt om cash, här spenderar folk sina pengar.”

5.1 Riskförståelse

Svaren vid frågan om hur intervjupersonerna tänkte kring risker vid sin semester i Thailand varierade mycket mellan deltagarna i studien. De två deltagarna som ingick i gruppen Rest-kväll, en man och en kvinna, var mycket beresta enligt dem själva. Medan de väntade på maten de beställt fick vi möjlighet att göra intervjun. Mannen tyckte att det inte fanns några risker alls medan kvinnan menade att "det skulle vara matförgiftning i sådana fall". Efter en stund började vi nämna några saker som kan uppfattas som risker, trots det höll mannen fast vid att det inte fanns några risker. Han log och sade:

"Går man runt och oroar sig så händer det ju saker, ju mer man tänker desto fler risker ser man. Jag är trygg i mig själv, därför känner jag mig trygg överallt."

Mannen i gruppen Bar hade däremot många risker han kunde räkna upp. Liksom personerna i gruppen Rest-kväll ansåg han sig vara erfaren inom resande och att han dessutom tillbringat en stor del av sitt liv utomlands. Några av de risker han räknade upp var följande:

"Man ska vara försiktig när man snackar här, man får inte säga saker om kungen som kan uppfattas som negativa. Thailand är korrupt, då menar jag framförallt polis. Här lever folk för dagen, i Sverige planerar man månader och år framåt, här är det käk och dricka idag som gäller (...) Det är livsfarligt att gå över gatan här, men folk skiter i det, turisterna tar efter och det är inte bra. En man kan till exempel åka moped med sitt spädbarn, det skulle aldrig hända i Sverige, socialen skulle ju komma direkt. Alla blir annorlunda när det kommer utomlands (...) Angående prostitution, svenskar betar sig som svin. Man släpper på alla hämningar (...) Folk tappar sitt common sense när de kommer hit. Folk bara släpper loss, det är helt galet. Folk gör saker här som de ALDRIG skulle komma på tanken att göra hemma."

För att sammanfatta det citatet påpekar mannen att mycket skiljer svenskar från thailändare. När svenskar kommer till Thailand uppför de sig annorlunda jämfört med vad de skulle gjort hemma. Detta blir till ett problem då svenskar försätter sig i situationer som kan innebära risk.

De två männen i gruppen Strand uppfattade inte Thailand som riskfyllt och menade på att det fanns mycket farligare ställen än Thailand. Båda männen i denna grupp menade att de var erfarna turister som varit på många platser. Därför kunde de jämföra Thailand med länder som

de besökt i mellanöstern som de ansåg mycket mer riskfyllda. Efter en stund nämnde mannen en risk som kunde finnas i Thailand enligt honom, trafiken. Men eftersom han och hans resesällskap är turister är de inte lika utsatta för risk i allmänhet menade de. De ansåg även att det sällan är någon som bryr sig om det händer något, vilket de ogillade. En av männen i gruppen Promenad berättade att han kände sig tryggare i Thailand än hemma i Sverige, bland annat eftersom det finns så många ärliga människor i Thailand. Men en risk ville han nämna - "Ladyboys de innebär problem". Ladyboys är ett begrepp som används för män som vill framställa sig som kvinnor genom att klä sig och sminka sig som en kvinna. På vilket sätt mannen upplevde ladyboys som en risk fick vi aldrig reda på då han vänligt men bestämt avböjde att prata mer om saken.

Majoriteten av de personer som intervjuades kände sig inte utsatta för risk, det var heller inte något som de funderade på. Eftersom de inte känner sig utsatta för risk har de inte heller vidtagit några åtgärder för att undvika risker på plats menade många. Någon enstaka, bland annat mannen i gruppen Bar ansåg sig ha ganska bra uppsikt över vad som kan hända, även hur utsatt han och många turister kan vara för risker i Thailand.

5.2 Egen riskhantering

Alla personer som deltog i denna studie hade vaccinerat sig inför sin resa till Thailand och elva av de femton personer som medverkade var försäkrade under sin resa. Ett fåtal av dem hade även tilläggsförsäkringar, några för att de ville känna sig trygga och skyddade och andra för att de skulle stanna längre i Thailand än vad deras ordinarie försäkring täckte. En kvinna i gruppen Rest-dag uttryckte sig "Jag har allt, allt som gick att ta". En av männen i gruppen Bad menade att det inte är värt att chansa att åka utan försäkring, därefter berättade han om det lokala sjukhuset i Patong som enligt honom kallades för *slakthuset*. Mannen i gruppen Bar nämnde även *slakthuset* och var noga med att påpeka att där vill ingen hamna, och säger att:

"Försäkring är A och O, man vet aldrig vad som händer".

Fyra personer hade ingen försäkring alls under sin resa. En av deltagarna som saknade försäkring, en man i grupp Promenad skakade endast på huvudet när vi ställde frågan och tycktes inte vilja prata med om saken. Både mannen och kvinnan i grupp Rest-kväll uppgav att även de saknade försäkring, detta för att de tyckte det var smidigare att betala kontant när de var i behov av hjälp. Den sista personen som inte hade försäkring sade:

“Jag är oförsäkrad. Varför skulle jag ha försäkring? Det tar tolv timmar att åka hem, det är lika lång tid som det tar att få hjälp på akuten hemma, det har inte hänt något än liksom”.

På frågan om huruvida deltagarna tänkte kring att informera svenska myndigheter om sin resa fick vi ett entydigt svar från fjorton av femton deltagare, även om de uttryckte sig på olika sätt. De förstod inte syftet med att informera någon svensk myndighet om sin resa, de hade inte hört tals om att det var något man kunde göra. Ett svar vi fick löd “Varför skulle jag göra det? Möjligtvis om jag åkte till Syrien, men inte Kanarieöarna eller Thailand”, en annan deltagare sade “Varför? Skulle jag göra det?”. Den personen som uppgav att hon hade informerat någon myndighet om att hon befann sig i Thailand var en kvinna i gruppen Rest-dag som sade “jag har skickat ett mail till ambassaden om att jag är här”.

5.3 Förväntningar på myndigheter

Förväntningarna på svenska myndigheter var relativt höga bland studiens deltagare, många räknade med att få hjälp om det skulle hända dem någonting. Skulle de behöva avbryta sin semester på grund av sjukdom, olycka eller krissituation förväntar de sig att de ska få hjälp. Personerna i grupp Rest-dag litade på svenska myndigheter och förväntade sig att få komma hem om situationen krävde det. De två männen i Promenadgruppen ville gärna att Sverige skulle ställa upp, men kände sig osäkra på det. Gruppen Rest-kväll var överrens om att de inte hade någon tilltro till svenska myndigheter överhuvud taget, mannen uttryckte att “Skulle jag behöva hjälp på något sätt, till exempel sjukvård, åker jag hellre till USA eller Spanien”.

De flesta litade på thailändsk sjukvård och några uttryckte även att de fått väldigt bra hjälp när de varit i kontakt med lokal sjukvård i landet. Dock menade flera att det hade betydelse vilket sjukhus som individer fick vård på. Det lokala sjukhuset i Patong har vid ett flertal tillfällen benämnts som *Slakthuset*, medan ett sjukhus i en närliggande stad sades vara bättre än i Sverige. Mannen i Bargruppen var positivt inställd till den thailändska sjukvården, om han hamnade på rätt sjukhus:

“Bästa sjukvården jag fått i hela mitt liv. Sjukvården här är riktigt bra, om du har råd med försäkring. Jag var ju på ett privat sjukhus, där kostar det pengar men det är bra. Sjukhuset här i Patong brukar vi kalla för ”slakthuset”, där vill du inte hamna. Åk direkt till Phuket Town istället.”

Männen i Badgruppen hade erfarenheter av sjukhuset i Patong som även de kallade för *slakthuset*. De upplevde att personalen var oprofessionell och saknade kunskaper. En av männen visade ett ärr han fått efter en skada som han tyckte att personalen på sjukhuset i Patong hade sytt dåligt vilket ledde till en dålig läkning.

Överlag tyckte deltagarna att den thailändska polisen var korrupt och förväntade sig ingen form av hjälp därifrån. En av männen i Promenadgruppen sade "Polisen här är korrupt, det är inte som i Sverige". Rest-daggruppen uttryckte att de hellre skulle kontakta ambassaden än den thailändska polisen eftersom de saknar förtroende för dem. Mannen i Bargruppen uttryckte sig likt de andra, att polisen var korrupt men tyckte även att "snutarna är bra här, de är hårda".

5.4 Riskagerande

Detta avsnitt har delats in i två delar då de omfattar våra studieobjekts agerande i trafiken, stranden och kring alkohol. Dessa kategorier är de som framkommit i intervjuer och observationer angående agerande.

5.4.1 Trafik

Endast ett fåtal av de medverkande uppgav att de hade hyrt ett fordon vid något tillfälle under deras semester i Thailand. De två männen i grupp Rest-dag berättade att de hade hyrt mopeder och att de endast använde hjälm vid längre sträckor. Vid kortare sträckor tyckte de att det kändes onödigt att använda hjälm. "Om man sitter bakpå en moped så orkar man inte ha hjälm på sig" sade en man i grupp Promenad, men tillade att han kände sig osäker på att köra moped i Thailand och att han inte skulle köra onykter. Att turister kör onyktra är något som förekommer enligt mannen i Bargruppen, han berättade att han vid ett flertal tillfällen försökt få onyktra svenska turister att ta en taxi hem istället för att sätta sig på sin moped. De andra deltagarna hade inte hyrt eller kört något fordon i Thailand, männen i gruppen Strand tyckte att det kändes otäckt med den trafiken som finns i Thailand.

Den tiden vi spenderat på gatorna genom att korsa vägar eller planlöst vandra såg vi ofta turister körandes på moped utan hjälm vid ett flertal tillfällen men även turister som använde hjälm. Det var vanligt förekommande med turister som körde fordon i trafiken, främst mopeder men även bilar och motorcyklar. Övergångsställen kunde många gånger vara

svåra att hitta då det inte fanns så många och var heller inte markerade med skyltar. Ofta kunde människor ses springande över gatan mellan bilar i full fart, detta gällde lokalbefolkning såväl som turister. Under en av intervjuerna som gjordes sade mannen i Bargruppen att:

“Trafiken här är farlig (...) Det kanske inte är ditt fel om det händer en olycka, men du kan stöta på någon som är full eller vad som helst. Krockar du med en thailändare så är det alltid ditt fel, man kan bli indragen i en massa skit (...) Att åka taxi här är rysk roulette, man leker med livet. Många tar det som är billigast och blir dumsnåla”.

Under observationerna har vi iakttagit många turister som färdas med så kallade tuktuks. En tuktuk ser ut som en liten lastbilsliknande bil som fungerar som taxi, i fordonet finns inga bälten, fönster eller dörrar. I Patong där studien är genomförd var dessa tuktuks vanliga, ofta stod de parkerade längs hela gator och vanliga taxis i form av personbilar syntes sällan till.

De flesta deltagarna skulle på något sätt göra ett ingripande om de skulle bevittna till exempel en olycka, där någon annan människa kom till skada. En kvinna i gruppen Rest-dag berättade om att hon skulle göra allt hon kunde för att hjälpa en människa som skadats:

“Jag skulle göra första hjälpen, HLR (hjärt- och lungräddning) även om det är någon man inte vet, mun mot mun-metoden skulle jag göra på vem som helst”.

Detta skapade en viss debatt i intervjugruppen då de andra deltagarna inte höll med, de var inne på att hjälpa en okänd människa men inom vissa gränser. Mannen i gruppen Bar var mycket tydlig med att påpeka riskerna som är förenade med att ge sig in i situationer som inte direkt berör dig, han menade på att svenskar kan bli indragen i utredningar som kan bli svåra att ta sig ur. “Om du ser en olycka, och även om ditt hjärta vill hjälpa till- Gå bara därifrån!”.

5.4.2 Alkohol

Majoriteten av deltagarna berättade att deras alkoholkonsumtion ökade under semestern i Thailand, däremot ansåg ingen att det påverkade deras utsatthet för risk. Vi har observerat många vad vi tror är alkoholpåverkade personer under både dagtid och kvällstid. Ofta har studieobjekten setts med alkoholhaltiga drycker eller uppträtt på ett sådant sätt att vi uppfattat dem som berusade. Ett flertal turister har setts dricka större mängder alkohol under dagtid på

stranden i samband med bad. Under en dag observerade vi tre manliga turister som rullade omkring i sanden bland ett tiotal ölfaskor som de verkade ha druckit ur. Två av de tre männen såg vi ligga på mage med ansiktet under vattnet, efter en stund började de skratta åt varandra och sedan fortsatte de med sin aktivitet. Männen befann sig ganska nära strandbrynet och många människor passerade förbi och tittade på männen. Av det som observerats upplevdes det som vanligt förekommande att dricka på offentliga platser, turister gick ofta omkring på gatorna med alkohol.

En av männen i Promenadgruppen berättade om en kväll då han beställt hem massage på sitt hotellrum, han uppgav att han druckit några drinkar innan och även hade tänkt bjuda massören på en drink. Det blev ingen massage och mannen upplevde att han blivit drogad. Dagen efter vaknade han och upptäckte att alla pengar var borta:

“Jag har faktiskt blivit bestulen en gång, jag skulle gå hem en kväll och få massage av en tjej, inget sexuellt alltså. Jag skulle bjuda henne på en drink men alltså jag måste ha blivit drogad eller nåt för jag vaknade dagen efter och då var allt borta. Safetyboxen var öppen, jag måste ha glömt att låsa den för den kan hon ju inte ha brutit sig in i. Men jag anmälde aldrig det, klockan var ju ändå så sent och jag vet ju hur det ser ut. Det var väl lite mitt eget fel. Jag var oaktsam”

Vid ett flertal tillfällen då vi befunnit oss på stranden har det kommit fram personer som arbetar för olika nattklubbar i Patong. De har frågat vilka planer vi har för kvällen och erbjudit entrébiljetter till klubben där de arbetar. I priset för entrébiljetter ingick ofta obegränsat med alkohol av alla typer under vissa tider, exempelvis mellan klockan 22-03. Ofta berättade klubbmedarbetarna för oss att det var bäst att vi betalade detta pris istället för att betala varje dryck för sig, då det skulle vara mycket billigare eftersom ju mer alkohol vi drack - desto mer tjänade vi på att köpa biljetten.

5.4.3 Strand

Vi har själva upplevt att havet i Patong är väldigt strömt, många flyter iväg väldigt snabbt om de inte är uppmärksamma. Vid observationerna har vi sett många turister som simmat långt ut i havet och en del flyter omkring på luftmadrasser och solar. Det fanns även vattenskotrar och motorbåtar som många turister hyrde där de körde omkring relativt nära de andra badande turisterna. I de intervjuerna som genomförts har ingen ansett att det fanns några risker vid

stranden eller i havet. Men personerna i gruppen Rest-kväll berättade att de kände en person som fått sand i ögat och fick uppsöka sjukhuset.

5.5 Sammanfattning

Många av de som deltagit i studien har tidigare inte ägnat mycket tid åt att fundera på vad som kan hända under semestern eller vilka risker de kan identifiera. Trots det kunde ett flertal efter en stund komma upp med tänkbara risker. Försäkring är för många en självklarhet även om det finns några som valt att resa oförsäkrade. Att svenska myndigheter ska hjälpa till vid en eventuell kris är en förväntning som finns, men thailändska myndigheter är sällan betrodda. De som intervjuats och observerats i samband med denna studie är olika människor med olika bakgrund, vilket är viktigt att hänsyn till i den kommande analysen. Hur personer uppfattar och förhåller sig till begreppet risk skiljer sig mycket åt och förtjänar därmed att analyseras djupare än att endast presentera fakta.

6. ANALYS

I denna del kommer vi att analysera resultatet genom att använda oss av teoriramen, hermeneutiken och tidigare forskning. Detta görs genom att belysa resultatet samtidigt som det vägs mot teorier och tidigare forskning.

6.1 Våra idealtyper

Efter att resultatet vägts samman framträder två idealtyper, det vill säga två grupper som visar på vilka egenskaper som förefaller typiska för var och en av typerna. Den hermeneutiska cirkeln har bidragit till att kunna skapa de två idealtyperna, genom den hermeneutiska meningstolkningen. Genom att sätta ihop delarna (enskilda handlingar och svar) och helheten (rumslig kontext, sociala sammanhang) har vi fått en större bild av det vi försökt att omfamna i denna studie (Alvesson & Sköldberg 2008, s. 215, 216). Det har skapat en förståelse för hur allting hänger samman vilket gjort att det blivit lättare att se vilka riktningar resultatet tagit.

Idealtyperna som kommer att presenteras är konstruerade av oss som författare och analytiker till det resultat som finns. De svar vi fått under intervjuer och de observerade ageranden som konstaterats kan sägas peka i två olika riktningar. Den ena riktningen drar sig åt det mer försiktiga och eftertänksamma hållet medan den andra drar sig mot det oengagerade och icke

oroande hållet. Av detta har vi skapat två idealtyper som kan sägas vara några slags motsatser till varandra. Ingen deltagare i studien kan dock enbart tillhöra den ena idealtypen fullt ut utan att även tillhöra den andra. Den bilden som idealtyperna skapar är ingen fullständig bild av verkligheten. Idealtyperna representerar utmärkande karakteristiska drag hos våra studieobjekt och är karikatyrer av dessa och verkligheten. Enligt Eliæson (1982, s. 107) avbildar en idealtyp endast delar av verkligheten, den fungerar som en skrattspegel där de utmärkande dragen framträder ännu tydligare. Idealtypen kan på så sätt sägas bli mer lik än själva originalet, då originalen är våra studieobjekt. Det essentiella är att individer inte kan passa in i endast en grupp, idealtyp, utan kan tillhöra flera grupper på samma gång men kanske lutar mest åt en specifik grupp och därför tillhör den.

Den första idealtypen har vi valt att kalla *den engagerade typen*. Denna typ är ofta medveten om vilka risker som kan finnas på den plats som valts för att tillbringa semestern på. Den engagerade typen har planerat innan resan inför olika scenarier som kan uppstå och därför vidtagit åtgärder för att på bästa sätt kunna hantera en oväntad händelse, såsom sjukdom, olycka eller liknande. Konkret har den engagerade typen vaccinerat sig inför sin resa, erhållit försäkringar av olika slag och informerat svenska myndigheter om var hen befinner sig. Här hittar vi även ett agerande som är tydligt avståndstagande från risker som är förenade med trafik, exempelvis användande av bilbälte och valet att inte hyra moped. Denna idealtyp kan sägas besitta en rädsla inför aktiviteter som den andra idealtypen inte gör. Det kan bland annat vara oro inför resor med taxi/tuktuk, oro inför att äta mat som kan påverka hälsan och oro inför att bli rånad. Den engagerade typen har litet förtroende för den thailändska polisen men något högre förtroende för Thailändsk sjukvård. Förväntningarna på svenska myndigheter är inte hög, men kan inte sägas vara låga. Denna typ sätter främst sin tilltro till just sig själv och räknar inte med att varken myndigheter i Thailand eller Sverige kommer att hjälpa till villkorslöst. Kortfattat är den engagerade typen villig att ta in information som kan minska deras utsatthet för risk och är intresserade av att skapa ett skyddsnät.

Den oengagerade typen å andra sidan funderar inte mycket på vilka risker som kan tänkas finnas på resmålet. När typen sedan befinner sig på resmålet har den svårt att identifiera något som skulle kunna vara en risk. Den oengagerade typen oroar sig inte, saknar ofta försäkring och ser inget problem med det. Typen känner sig inte utsatt för risk och hyr gärna moped som körs utan hjälm. Förväntningarna på svenska myndigheter är höga vid en situation där den behöver hjälp. Ofta hyses en stor tilltro till den thailändska sjukvården, som till och med anses

bättre än den svenska. Den oengagerade typen känner sig trygg i Thailand, ofta tryggare än hemma i Sverige. En större alkoholförbrukning än hemma är mycket vanligt hos denna typ, samtidigt anser den att detta inte påverkar utsattheten för risk. Den oengagerade typen kan kortfattat sägas ha en filosofi där de tror att allt ordnar sig.

Den planlösa turisten, på engelska drifters, (Hunter-Jones, Jeffs & Smith 2008, s. 238; Seabra et al. 2013, s. 504) som nämns i tidigare forskning skulle kunna liknas vid vår oengagerade idealtyp. Dessa kan uppvisa liknande egenskaper i form av att de inte har mycket kontakt med turistindustrin samt att de är mer riskbenägna än andra. Den organiserade massturisten visar likheter med vår engagerade idealtyp, då den tenderar att planera sin semester i större utsträckning (Hunter-Jones, Jeffs & Smith 2008, s. 241). Den engagerade typen uppvisar en större försiktighet än den oengagerade typen, då den inte gillar oförutsedda händelser som är svåra att hantera utan planering. Precis som den organiserade massturisten köper gärna den engagerade typen paketresor istället för att planlöst åka runt under sin semester.

För att förstå våra studieobjekt och de idealtyper som framträtt är det viktigt att vi använder oss av empati för att kunna känna oss in i varje persons val och anledningar till dessa. I rollen som forskare har vi en annan kunskap många gånger jämfört med våra studieobjekt (Alvesson & Sköldbäck 2008, s. 195). Individens val kan för oss vid en första anblick verka omotiverade och grundlösa men efter att ha satt sig in i en persons situation och livsvärld framstår detta val många gånger som logiskt. Ett exempel på detta är en egenskap hos den oengagerade idealtypen, att inte ägna någon särskild tid åt att tänka på sin egen riskhantering.

6.2 Motivationsfaktorer

Oavsett om en person väljer att resa försäkrad eller inte finns det motivationsfaktorer som ligger till grund för beslutet (Tucker 1965, s. 160). Eftersom det är svårt att fullt ut förstå hur en människa tänker är det mycket svårt att för oss ta reda på vilka inre motivationsfaktorer som finns. De yttre motivationsfaktorerna har vi dock några tankar om. Det är viktigt att här ta hänsyn till att olika människor lever i sin egen livsvärld och de beslut som tagits ofta är välgrundade på deras villkor och gynnande för dem som individer. Till exempel kan personer som är oroliga för sin resa skapa trygghet genom en försäkring som gör att de kan slappna av och känna att de har ett skyddsnät om något oförutsägbart skulle hända. De som valt att resa oförsäkrade upplever ofta sig själva som trygga och att det är onödigt att gå runt och grubbla

på saker som skulle kunna hända. För dessa oförsäkrade personer kan en försäkring framstå som en onödig utgift som med största säkerhet ändå inte kommer att nyttjas. Valet att resa med eller utan försäkring kan ses som lika klokt när vi ser saker utifrån individernas perspektiv.

Trots att många haft svårt att definiera specifika risker i intervjuerna är de flesta vaccinerade och försäkrade. Med andra ord är de medvetna om att det finns risker, eftersom de vidtagit åtgärder för att skydda sig. Huruvida deras försäkringar är ett aktivt val inför resan är något som inte framkommit under alla intervjuer. Några personer har dock nämnt att de har en extraförsäkring för just denna resa, medan andra aktivt valt bort försäkring helt och hållet.

6.3 Vilka är villiga att utsätta sig för risk?

Enligt tidigare forskning undviker människor risk i högre grad om de kommer ifrån kulturer där de generellt sett är mer oroliga och inte tolererar höga risker. De människor som bor i Sverige och har den kulturella kontexten i sin bakgrund kan sägas tillhöra gruppen “high UAI” (High Uncertainty Avoidance index, högt osäkerhetsundvikande index). Med detta menas att svenskar lever i en kultur där risker som matförgiftning, naturkatastrofer och terrorism inte accepteras i lika hög grad som i många andra länder. De länder som är utvecklade hör ofta till gruppen med “high UAI” (Kozak, Crofts & Law 2007, s. 232, 235). På många sätt kan Sverige sägas vara ett utvecklat land jämfört med Thailand, då det finns många risker som skiljer sig åt mellan länderna. Om Sveriges kultur är högt osäkerhetsundvikande skulle då svenskar som turistar i Thailand ogilla att försätta sig i riskfyllda situationer. Samtidigt måste turister från utvecklade länder som besöker mindre utvecklade länder ofta sänka sin standard gällande riskexponering. Detta kan gälla exempelvis mathygien och sanitet (Kozak, Crofts & Law 2007, s. 235). Vårt resultat visar många gånger på motsatsen, det vill säga att många turister inte har något emot att försätta sig i riskfyllda situationer. Detta gäller dock inte alla men mycket av resultatet pekar i den riktningen. Det finns även en annan aspekt som är viktig att nämna, varje riskfylld situation upplevs inte alltid som riskfylld utan detta är subjektivt. Vad en person anser vara riskfyllt, behöver inte innebära detsamma för någon annan. Även om vi påpekar att vårt resultat pekar i motsatt riktning från den tidigare forskningen på området är vi heller inte objektiva, det som vi anser vara en möjlig risk skiljer sig ofta från vad våra studieobjekt anser. Men utifrån vårt

perspektiv stämmer inte vårt resultat överrens med hur olika kulturella kontexter skulle påverka vilka personer som ogillar att utsätta sig för risk.

6.4 Riskförståelse och idealtyperna

Kontexten i Thailand ser annorlunda ut än i Sverige. Med det menas att det råder andra förhållanden i Thailand gällande normer, värderingar och social kontext jämfört med Sverige. Kontexten är en del av meningsstrukturen som i helhet ser olika ut för olika personer beroende på vad individer har för tidigare erfarenheter, dels av turism och dels av många andra saker som arbete, socialt liv, ålder med mera. Eftersom meningsstrukturen avgör hur en individs riskförståelse och riskagerande ser ut är kontexten en del av det (Wall 2010, s. 7, 8, 13). Eftersom vi befinner oss i Thailand och genom de intervjuer och observationer vi genomfört har det gett oss en förståelse för kontexten som våra studieobjekt befinner sig i. Den oengagerade idealtypen uppvisar ett beteende som uttrycker sig i att den är mindre försiktig och ibland även oaktsam. Den engagerade idealtypen å andra sidan har ett beteende som påverkar den att identifiera risker och ibland även värdera dessa högre än den oengagerade typen. Kontexten kan vara en bidragande faktor till de idealtyper som vi kunnat utläsa genom materialet. Då kontexten har betydelse för personens agerande kan det ha medfört att den oengagerade idealtypen lättare tar efter beteende och normer i den nya kontexten jämfört med den engagerade idealtypen. Den engagerade idealtypen upplevs vidhålla sina tidigare normer och kontextuella beteende mer och anpassas inte till den nya kontexten på samma sätt som den oengagerade idealtypen. Anledningen till att den engagerade typen är mer motvillig till att anpassa sitt beteende till andra kontexter kan vara för att den sätter sin egen säkerhet först. Om den engagerade typen skulle ändra sitt agerande finns en risk att den hamnar i situationer som kan upplevas riskfyllda.

6.5 Uppfattar turister risker olika?

Tidigare forskning visar att erfarna och äldre personer uppfattar ofta risker som lägre än andra personer och kvinnor är mer oroliga för risker än vad män är (Kozak, Crotts & Law 2007, s. 241). I vårt resultat är det mycket varierande vilka som uppfattar risker som lägre än andra, i vissa fall har det varit erfarna och äldre men i andra yngre och oerfarna. Det tycks inte spela någon roll hur gammal en person är eller hur stor erfarenhet hen har vid värdering av risker, utan det sker individuellt och subjektivt. De få kvinnor som deltagit i vår studie har visat

tendenser att vara lite mer orolig för risker och har ofta vidtagit någon form av åtgärd. Bland männen är det mycket varierande. Det är svårt att könsbestämma de två idealtyperna men om den engagerade typen skulle ha ett kön hade den förmodligen varit en kvinna, den oengagerade typen blir då en man. Detta är dock problematiskt då vi inte har tillräckligt med kvinnor som deltagit i studien för att bestämt kunna påvisa att kvinnor generellt sett är mer oroliga än män. Däremot pekar tidigare forskning i samma riktning som denna studie kring detta, män tenderar att vara mindre oroliga än kvinnor (Kozak, Crofts & Law 2007, s. 241). Om vi endast haft vårt resultat att utgå ifrån hade det varit en något förhastad slutsats att dra. Däremot kan vi visa att vår forskning följer samma mönster som tidigare forskning.

6.6 Vad är egentligen en risk i Thailand?

Att uppfatta risker behöver enligt tidigare forskning inte innebära att personer på något sätt räds riskerna utan de kan istället se äventyr och utmaning som kan leda till att de upplever spänning (Hunter-Jones, Jeffs & Smith 2008, s. 240). De risker som diskuterats under vår studie har inte uttryckligen genererat spänning eller äventyrskänslor, däremot har flera deltagare berättat att de avstått från vissa säkerhetsåtgärder så som hjälm eller försäkring. Anledningen till deras val kanske inte alltid är kända för dem själva men skulle kunna bero på en äventyrskänsla. Att de lever i nuet och bryter de vanliga normer och värderingar som funnits hemma i Sverige mot att få uppleva spänning i Thailand. De normer och värderingar som finns i Thailand spelar förmodligen även de en roll, många som lever i Thailand åker utan hjälm vilket kan göra att turister anpassar sig efter det.

Trots att forskning visat att den thailändska trafiken är dödlig och att olyckorna ökar (Suriyawongpaisal & Kanchanasut, 2003, s. 95) är det få personer i intervjuerna som angett att trafiken innebär en risk. De personer som nämnt trafiken som en risk är däremot mycket tydliga med att påpeka den livsfara som är förenat med att korsa en väg. I denna fråga kring trafiken framträder de två idealtyperna tydligt, den oengagerade typen menar att trafiken inte innebär en risk i sig, är personer uppmärksamma och kör bra finns ingen anledning till oro. Den engagerade typen är mer övertygad om att olyckor kan hända när som helst och var som helst, samt att det inte har någon betydelse hur duktig just *du* är på att köra moped - någon annan kan lika gärna vara orsaken till en olycka.

Som tidigare nämnts reser många svenskar till Thailand varje år och enligt forskningen är det viktigt att känna sig trygg på sitt resmål. Tillsammans med en upplevd trygghet är även priset en faktor som påverkar vart turister reser (Seabra et al. 2013, s. 502). Den övervägande majoriteten av personerna som deltagit i vår studie anser att Thailand är ett tryggt land att befinna sig i. Många ansåg till och med att Thailand var tryggare än Sverige. Det kan vara anledningen till att så många reser dit. Men Thailand är även känt för att vara ett billigt resmål, jämfört med andra länder (Johnsson 2011). Dessa två faktorer tillsammans skulle enligt forskningen göra Thailand till ett lockande resmål, kanske är det just därför många svenskar väljer att spendera sin semester där.

6.7 Är tsunamin glömd?

I avsnittet om tidigare forskning nämndes vilka konsekvenser olika kriser eller katastrofer skulle kunna få för turismen. Smittorisker och terrorattentat var exempel på risker och katastrofer som ofta fick långtgående konsekvenser för turismen. Naturkatastrofer å andra sidan kunde påverka turismen negativt till en början men efter ett tag kom turisterna tillbaka då de slutat tänka på det som hänt (Kozak, Crofts & Law 2007, s. 235, 241). Tsunamin som drabbade Thailand 2004 skulle kunna tänkas höra till de naturkatastrofer som drabbat länder där turismen sedan återhämtat sig (Lindholm 2014). Ingen av de som medverkat i vår studie har nämnt något om tsunamis eller andra naturkatastrofer när vi frågat vad de anser vara en risk i Thailand. Flera personer har kunnat räkna upp flera risker, men trots det har ingen pratat om risken för att en naturkatastrof ska inträffa. Detta tyder på att vårt resultat stöder den tidigare forskningen eftersom de svenska turister som befinner sig i Patong, Phuket, inte ser naturkatastrofer som en risk (åtminstone inte värd att nämna). Även om många säkerligen minns tsunamin så är det inget som tycks oroa gemene turist.

6.8 Sammanfattning

Idealtyper har skapats för att kunna förklara och beskriva våra intervjupersoners sociala handlande. Två idealtyper har skapats, den engagerade och den oengagerade typen. Det är viktigt att komma ihåg att ingen enskild individ tillhör endast en idealtyp utan kan tillhöra två idealtyper på samma gång. Idealtyperna har här fått representera två bilder av den svenska turisten på semester i Thailand. Kontexten har en stor inverkan på hur människor uppfattar och hanterar risker, vilket sedan har satts i relation till våra idealtyper. I följande avsnitt

diskuteras resultatet i förhållande till teori och tidigare forskning. Huruvida metoden som använts var bäst lämpad, om syftet uppnåts, om resultatet är rimligt och om studien öppnar upp för vidare forskning är ämnen som också tas upp.

7 DISKUSSION OCH KONKLUSION

Utifrån de metoder som använts för att samla in det empiriska materialet samt det urval som skett är resultatet som nåtts rimligt. Vi har använt den metod vi ansett vara bäst lämpad för uppdraget och följt metoden hela vägen, därmed inte sagt att resultaten kunnat visa något annat än det som nu finns. Eftersom vi har en tolkande roll färgar även vi det material vi ser. Vad en person ser, ser kanske inte någon annan. Därför kan denna studies resultat knappast bli orimliga då det vi tolkar som resultat existerar i våra ögon. Om andra personer gör samma studie, på samma plats, med samma intervjupersoner kommer de troligen att få ett annat resultat. Men vårt resultat kan ändå vara rimligt, eftersom riktlinjer följts och respondenterna har fått full möjlighet att uttrycka sina svar på det sätt de vill samt att de observationer som gjorts har kompletterat den bilden.

Efter uppnått resultat finner vi intresse av vidare forskning. Vår studie skulle kunna bidra till en jämförelse mellan en studie på svenskars riskuppfattning i Sverige. En sådan forskning skulle kunna visa på om, och i så fall hur svenskar förändrar sitt riskagerande vid utlandsresor samt om deras riskuppfattning förändras beroende på vart de befinner sig. Som tidigare nämnts spelar kontexten stor roll för en persons riskuppfattning och riskagerande (Wall 2010, s. 13). Vår forskning kan bidra med att försöka få andra att förstå på vilket sätt och hur starkt kontexten påverkar ageranden. Om en vidare forskning bedrivs kan det öka kunskapen för bland annat företag och myndigheter som arbetar med till exempel krishantering eller försäkringar. Vår studie visar på att en del har stor tilltro till att svenska myndigheter ställer upp om något skulle hända dem utomlands. Vidare forskning i ämnet skulle kunna ge myndigheter och resebolag bättre möjlighet till att ge information till resenärer som eventuellt kan komma att öka deras trygghet under resan. Det kan även ge möjlighet att utveckla en krishantering utefter resenärers beteende om en utökad forskning kan statistiskt säkerställa ett generellt beteende. Det skulle även kunna ge försäkringsbolag möjlighet att utveckla försäkringar utefter exempelvis specifika resmål. Huruvida en fortsatt forskning sker eller inte vet vi ingenting om, men vi upplever oss ha bidragit till en möjlighet att se intresset i en fortsatt forskning.

Resultaten betyder att uppfattningen om risk är subjektivt och varierar från person till person. Vad personer har för bakgrund spelar roll för hur denne uppfattar risk. Ålder däremot har en liten påverkan på riskuppfattning enligt vår studie. Det är dock avgörande för riskuppfattningen hur intresserade personer är av sin egen säkerhet, dessa personer tenderar att vara mer aktiva och vidta åtgärder för att deras semester ska bli så trygg som möjligt. Det som är något paradoxalt är att de som är oroliga och därför vidtar åtgärder för att höja säkerheten ofta känner sig mindre trygga än de som inte gör det. De som tänker minst på risker och inte bryr sig avsevärt om egen säkerhet är de som upplever störst trygghet. Detta kan även implementeras i idealtyperna, där den oengagerade typen känner sig trygg medan den engagerade känner sig otrygg. Kanske ligger det något i det som en av deltagarna i studien menade - går personer omkring och oroar sig så kommer saker att inträffa.

Webers idealtypslära upplevs som vag och som tidigare nämnts i teoriavsnittet, inkomplett (Eliæson 1982, s. 107-109). Det kanske var meningen att idealtypsläran inte skulle vara helt fullständig för att lämna utrymme för egna tolkningar och möjlighet att skapa andra idealtyper. Med detta sagt är det svårt att helt följa idealtypsläran, men frågan är kanske om det alls går att följa den fullt ut? Kanske var detta tanken från början, att lämna idealtyperna till framtiden för vidare tolkning och bearbetning. Det som uppfattas som en ofullständig idealtypslära kanske i själva verket är en fullständig sådan då den lämnas öppen just för egen tolkning.

Att personer som oroar sig skulle vara utsatta för större risker än de som inte gör det är en fråga som diskuterats under intervjuer och mellan oss författare. Detta är en intressant idé för vidare forskning. Kan det vara så att personer som känner oro inför risker på något sätt attraherar risk?

8 REFERENSER

- “Inte bara räkna, utan också förstå”. (2010). *Statens beredning för medicinsk utvärdering*.
Nedladdad från <http://www.sbu.se/sv/Vetenskap--Praxis/Vetenskap-och-praxis/Inte-bara-rakna-utan-ocksa-forsta/> [2015-05-18].
- “Så vill Thailands stoppa våldet mot turister”. (2013, 16 maj). *Svenska dagbladet*. Nedladdad från http://www.svd.se/resor/sa-vill-thailands-stoppa-valdet-mot-turister_8177230.svd [2015-05-09].
- Ahrne, G. & Svensson, P. (2011). Kvalitativa metoder i samhällsvetenskapen. I G. Ahrne & P. Svensson (red:er), *Handbok i kvalitativa metoder* (s. 10-18). Stockholm: Liber.
- Alvesson, M. & Sköldberg, K. (2008). *Tolkning och reflektion: vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod* (2:a uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Arvastson, G. & Ehn, B. (2009). Observationens dynamik. I G. Arvastson & B. Ehn (red:er), *Etnografiska observationer*. (s. 19-34). Lund: Studentlitteratur.
- Bryman, A. (2012). *Social research methods* (4:e uppl). New York: Oxford University Press Inc.
- Chalmers, A. F. (1999). *Vad är vetenskap egentligen?* (3:e uppl.). Nora: Nya Doxa.
- Choudhury, M. (2004). *The appropriateness of verstehen as a theoretical paradigm: Implications for whether being rational renders one imposing upon others in their social environment*. *Humanomics*. 20:1. 43-47. doi: 10.1108/eb018892
- Duvhammar, L. (2014, 12 februari). Över 18 miljoner utlandsresor under 2013. *UD-bloggen*.
Nedladdad från <http://blogg.ud.se/blog/2014/02/12/over-18-miljoner-utlandsresor-under-2013/> [2015-04-05].
- Eliæson, Sven. (1982). *Bilden av Max Weber: en studie i samhällsvetenskapens sekularisering*. Stockholm: P A Norstedt & Söners förlag.
- Eriksson-Zetterquist, U. & Ahrne, G. (2011). Intervjuer. I G. Ahrne & P. Svensson (red:er), *Handbok i kvalitativa metoder*. (s. 36-57). Stockholm: Liber.

- Goldhammer, A. (2009, 11 november). Det bästa av Phuket. *Dagens Nyheter*. Nedladdad från <http://www.dn.se/resor/thailand/det-basta-av-phuket/> [2015-05-26].
- Hunter-Jones, P., Jeffs, A. & Smith, D. (2008). Backpacking your way in to crisis. *Journal of Travel & Tourism Marketing*. 23:2-4, 237-247. doi: 10.1300/J073v23n02_18
- Johnsson, P. (2011, 13 december). Detta är världens billigaste resmål. *Svenska dagbladet*. Nedladdad från http://www.svd.se/resor/detta-ar-varldens-billigaste-resmal_6706085.svd [2015-05-20].
- Kozak, M., Crofts, J. C. & Law, R. (2007). The impact of the perception of risk on international travellers. *International Journal of Tourism Research*, 9, 233-242. doi: 10.1002/jtr.607
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.
- Lalander, P. (2011). Observationer och etnografi. I G. Ahrne & P. Svensson (red:er), *Handbok i kvalitativa metoder* (s. 83-103). Stockholm: Liber.
- Lindholm, M. (2014, 31 augusti). Lugnet efter tsunamin. *Svenska dagbladet*. Nedladdad från http://www.svd.se/resor/thailand-lugnet-efter-tsunamin_3869080.svd [2015-05-09].
- May, T. (2001). *Samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur.
- Nyström, M. (2007). *Hermeneutik*. Nedladdad från <http://infovoice.se/fou/bok/kvalmet/10000012.shtml> [2015-05-18].
- Rennstam, J. & Wästerfors, D. (2011). Att analysera kvalitativt material. I G. Ahrne & P. Svensson (red:er), *Handbok i kvalitativa metoder* (s. 194-210). Stockholm: Liber.
- Rittichainuwat, B. N. & Chakraborty, G. (2009). Perceived travel risks regarding terrorism and disease: The case of Thailand. *Tourism Management* 30, 410-418.
- Rombo, L. (2015, 12 februari). Thailand. 1177. Nedladdad från <http://www.1177.se/Jamtland-Harjedalen/Tema/Vaccinationer/Varldsdelar/Varldsdelar-Asien/Thailand/> [2015-05-26].

- Seabra, C., Dolnicar, S., Abrantes, J. L. & Kastenholz, E. (2013). Heterogeneity in risk and safety perceptions of international tourists. *Tourism Management*, 36, 502-510.
- Sjödell, M. (2014, 27 maj). Svensk tystnad om militärkupp i Thailand. *Sveriges Radio*.
Nedladdad från
<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=5873346> [2015-05-03].
- Slovic, P. (2000). Perception of risk. I P. Slovic (red.), *The perception of risk* (s. 220-231). London: Earthscan.
- Suriyawongpaisal, P. & Kanchanasut, S. (2003). Road traffic injuries in Thailand: trends, selected underlying determinants and status of intervention. *Injury Control and Safety Promotion*. 10(1-2), 95-104. doi: 10.1076/icsp.10.1.95.14110
- Tucker, W. T. (1965). Max Weber's "Verstehen". *The Sociological quarterly*. 6(2), 157-165.
Nedladdad från <http://www.jstor.org/stable/4105245> [2015-05-18].
- Tulloch, J. (2008). Culture and risk. I J. O. Zinn (red.), *Social theories of risk and uncertainty: an introduction* (s.138-167). Oxford: Blackwell.
- Vetenskapsrådet (2002). Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning. Nedladdad från
http://lincs.gu.se/digitalAssets/1268/1268494_forskningsetiska_principer_2002.pdf
[2015-05-18].
- Wall, E. (2010). *Risikförståelse: Teoretiska och empiriska perspektiv*. (Doktorsavhandling). Östersund: Mittuniversitetet.

9 APPENDIX

1. Intervjuguide

Forskningsfrågor	Intervjufrågor
Vad har studieobjektet för bakgrund?	Hur gammal är du? Är du man/kvinna/annat? Hur många gånger har du/ni varit i Thailand? Hur länge stannar du/ni här? Reser du/ni ensamma?
Vilken riskförståelse har studieobjektet när hen befinner sig i Thailand?	Hur tänker du kring risker under semestern i Thailand? Vilka risker tycker du att det finns specifikt här i Patong? - På vilket sätt känner du dig utsatt av dessa risker?- Är de här riskerna något du tänker på när du är här?- Gör du något för att undvika riskerna?
Vilket riskagerande anser sig studieobjektet ha?	Hur tänker du kring att hyra ett fordon här? På vilket sätt kan ditt beteende eventuellt skilja sig från här och hemma? Hur upplever du det att åka taxi eller tuktuk här i Thailand? - Använder du bilbälte om det finns möjlighet till det?- Har du någon gång blivit orolig när du åker taxi eller tuktuk och hur hanterar du i så fall det? Hur ser du på din alkoholkonsumtion här i Thailand? - Hur tror du att din alkoholkonsumtion kan påverka din utsatthet för risk? Vad gör du för att undvika risker på stranden eller i vattnet? Om du befinner dig på gatan och någon råkar ut för till exempel en bilolycka, vad skulle du

	göra då?
Vad har studieobjektet för egen riskhantering?	Hur tänker du kring att vara försäkrad eller inte på din resa? Hur tänker du kring att vaccinera dig inför din resa? Hur tänker du kring att informera Svenska myndigheter om din resa?
Vad har studieobjektet för förväntningar på Svenska myndigheter, ambassader och organisationer?	Vad har du för förväntningar på Sverige om du skulle skadas eller bli sjuk? Vad har du för förväntningar på Sverige om du skulle råka ut för något allvarligt och avlida? Om en kris eller annan allvarlig händelse skulle drabba Thailand, vad har du förväntningar på att bli kontaktad då?
Vad har studieobjektet för förväntningar på Thailändska myndigheter?	Vad har du för förväntningar på Thailändsk sjukvård om du skulle bli sjuk eller skadas? Vad har du för förväntningar på Thailändsk polis om du skulle utsättas för brott?